

RAPPORT inzake jaarrekening 2016

Stichting Biblionet Groningen

Groningen

Groningen, 23 mei 2017

Inhoudsopgave

Pagina

16 Jaarrekening 2016	
16.1 Bestuursverslag	4
16.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2016	7
16.3 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2016	9
16.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2016	10
16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016	11
16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016	17
16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016	24
16.8 Enkelvoudige balans per 31 december 2016	30
16.9 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2016	32
16.10 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2016	33
16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016	34
16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016	41
Overige gegevens	
* Voorstel resultaatbestemming	49
* Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	50
Bijlagen:	
1 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Appingedam	54
2 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Bedum	56
3 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Bellingwedde	58
4 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Delfzijl	60
4 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente De Marne	62
6 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Eemsum	64
7 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Grootegast	66
8 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Haren	68
9 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren	70
10 Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Leek	73
11 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Loppersum	75
12 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Marum	77
13 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Oldambt	79
14 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Ten Boer	81
15 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Vlagtwedde	82
16 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Winsum	84
17 Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Zuidhorn	86
18 Specificatie wettelijke- en autonome taken Provincie Groningen	87

Stichting Biblionet Groningen

16.1 Bestuursverslag

Algemeen

Stichting Biblionet Groningen stelt zich primair ten doel a. het oprichten en in stand houden van openbare bibliotheken en b. het (doen) leveren van facilitaire, logistieke en ondersteunende diensten ten behoeve van bedoelde openbare bibliotheken en voorts het streven naar kwaliteitsverbetering ten dienste van de gebruikers der bibliotheken.

Elke dag dagen wij inwoners van de provincie Groningen uit om zichzelf te ontwikkelen, elkaar te ontmoeten, cultuur te beleven en te delen. Dit doen we in opdracht van de provincie Groningen en 22 Groningse gemeenten. Met circa 200 medewerkers en ruim 550 vrijwillige medewerkers werken wij aan professionele, innovatieve en klantgerichte dienstverlening voor ongeveer 100.000 bibliotheekleden, bezoekers en vele organisaties.

Stichting Biblionet Groningen bestaat uit 43 bibliotheekvestigingen, 80 bibliotheken op school en een backoffice in de stad Groningen.

De Raad van Bestuur bestaat uit dhr. A. Middelveld.

De bibliotheek maakt je rijker

Het voordeel van ons netwerk van bibliotheken verspreid over de provincie Groningen is dat wij er voor iedereen zijn. Wij zijn er voor beginnende lezers, voor echte literatuurlijfhebbers en voor iedereen die zich wil ontwikkelen. Wij zijn er voor kwetsbare groepen in de samenleving, zoals nieuwkomers, ouderen en laaggeletterden. Wij staan niet alleen voor hen klaar in onze fysieke vestigingen, maar ook met doeltreffende programma's. Dit doen wij samen met onze samenwerkingspartners. In deze bondgenootschappen laten we onze toegevoegde waarde zien door onze kennis en jarenlange ervaring op het gebied van taal, lezen en mediawijsheid in te zetten.

De bestaande leden verwachten dat de bibliotheek ook over 10 jaar een fysieke plek met boeken is, maar ze hebben tegelijkertijd ook belangstelling voor de nieuwe(re) functies. Die verbreding zien ze vooral op het gebied van de sociale en maatschappelijke functie en op het vlak van persoonlijke ontwikkeling.

Biblionet Groningen: dé partner voor persoonlijke ontwikkeling!

Sinds 1 januari 2015 dienen alle gemeenten in Nederland invulling te geven aan de vijf kernfuncties uit de Bibliotheekwet. Wij hebben deze vijf kernfuncties vertaald in een eigen strategische koers. Hiermee gaan we onze missie waarmaken. Wij willen bereiken dat alle burgers kunnen meedoen in de samenleving en dat ze bij ons hun horizon komen verbreden.

De vijf kernfuncties uit de Bibliotheekwet:

1. Kennis en informatie ter beschikking stellen.
2. Mogelijkheden bieden tot ontwikkeling en educatie.
3. Lezen bevorderen en laten kennismaken met literatuur.
4. Ontmoeting en debat organiseren.
5. Laten kennismaken met kunst en cultuur.

Onze strategische koers

Wij hebben in 2016 zichtbare stappen gezet om in rap tempo toe te werken naar onze ultieme missie. Wij transformeren naar een maatschappelijk opererende organisatie die er in samenwerking met partners voor zorgt dat de inwoners van de provincie Groningen beter kunnen lezen en digitaal vaardiger worden. Daarnaast blijven we er als vanouds voor zorgen dat onze klassieke uitleenfunctie efficiënt verloopt en ondersteunen wij het onderwijs met onze expertise op het gebied van leesbevordering, mediawijsheid en 21-eeuwse vaardigheden.

Stichting Biblionet Groningen

16.1 Bestuursverslag

Zichtbare resultaten

In 2016 zijn wij, samen met onze - onmisbare - samenwerkingspartners in het sociaal domein, gestart met het openen van Taalhuizen om laaggeletterdheid in onze provincie terug te dringen. Dit heeft er in geresulteerd dat er in ons netwerk al meerdere bibliotheken zijn met een Taalhuis. Bovendien zijn de eerste cursisten van de cursussen Klik&Tik en Digisterker geslaagd. Zij kunnen nu zelfstandig omgaan met de computer en online hun zaken regelen met de overheid. Het is onze ambitie om deze cursussen in nog veel meer vestigingen aan te bieden.

Onze vijf programmalijnen

Begin 2016 hebben wij al onze samenwerkingspartners ons nieuwe strategieboekje 'Biblionet Groningen verbindt, samen de toekomst leren lezen' aangeboden. In dit boekje staat beschreven hoe wij de komende jaren hard aan de slag gaan met vijf programmalijnen, die samen onze strategie vormen:

- Werken aan laaggeletterdheid
- Meedoen in de samenleving
- Een leven lang leren
- Klassieke bibliotheek

Financieel

Stichting Biblionet Groningen heeft in 2016 een negatief resultaat van € 329.000 gerealiseerd, waar een negatief resultaat van € 505.000 voor 2016 was begroot. Belangrijkste reden van een gunstiger dan begroot resultaat is de in 2016 ingezette (financiële) koers richting 2017 waarbij de beschikbare budgetten voor 2017 lager zullen zijn. Het resultaat wordt mede om die reden ook voor het grootste deel ten laste van de bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk gebracht.

De begroting voor 2017 ziet er op hoofdlijnen als volgt uit (x € 1.000):

Provinciale- of gemeentelijke subsidies	8.373	
Overige opbrengsten	<u>2.909</u>	11.282
Personeelskosten	6.644	
Huisvestingskosten	2.238	
Collectiekosten	1.198	
Overige kosten	<u>2.390</u>	12.470
Resultaat 2017		<u><u>-1.188</u></u>

Dit resultaat wordt grotendeels ten laste van een tweetal bestemmingsreserves gebracht die specifiek in 2015 zijn gevormd en bedoeld zijn om de transitie van het bibliotheekwerk te ondersteunen.

Risico's

De belangrijkste risico's voor onze organisatie waren in 2016:

- Beperking van gemeentelijke subsidiestromen;
- Veranderingen in de provinciale subsidie als gevolg van de Bibliotheekwet 2015 en inschrijving nieuwe cultuurperiode 2017 – 2020;
- De transitie van de klassieke bibliotheek naar de maatschappelijke en educatieve bibliotheek komt onvoldoende snel van de grond;
- De kanteling van de organisatie naar meer inzet van vrijwilligers met een professionele aansturing gaat niet snel genoeg;
- Groot verlies van abonneehouders als gevolg van nieuw abonnementsysteem.

Naar aanleiding van de genoemde belangrijkste risico's is geconstateerd dat het in 2016 ging om beheersbare risico's.

Stichting Biblionet Groningen

16.1 Bestuursverslag

Beleidscyclus

De beleidscyclus van Stichting Biblionet Groningen is afgestemd op die van de provincie en de gemeenten. We werken hierbij volgens een nieuwe opzet: transparanter en duidelijker. We werken aan de hand van onze vijf programmalijnen vraaggericht samen met gemeenten in de provincie Groningen. Voor de provincie Groningen is de uitvoering van de POI taken uit de WSOB de belangrijkste opdracht. Op basis van de beleidscyclus hebben we de begroting en het inhoudelijk jaarplan voor 2016 opgesteld. Daarnaast heeft de Raad van Bestuur het accountantsverslag 2015, de jaarrekening 2015, het jaarverslag 2015, de managementletter 2016 en de begroting 2017 vastgesteld. Vanuit de managementletter van de accountant concluderen wij dat de interne beheersing van voldoende niveau is.

Raad van Toezicht

<u>Naam</u>	<u>Functie</u>	<u>Lid</u>
Dhr. J.J. Stavast	Voorzitter	lid sinds 15-02-2013
Mevr. E.I. van Leeuwen-Seelt	Vicevoorzitter	lid t/m 29-01-2017
Dhr. L.J.G. Derksen	Lid	lid sinds 11-04-2014
Dhr. R. Wielinga	Lid	lid sinds 15-02-2013
Dhr. M.H. Disberg	Lid	lid t/m 20-04-2016
Mevr. J.C.M. van Schie	Lid	lid t/m 23-10-2016
Mevr. A. Vellinga	Lid	lid m.i.v. 19-04-2017
Mevr. N. Stellingsma	Lid	lid m.i.v. 19-04-2017

De Raad van Toezicht kwam in 2016 zeven keer bijeen. Er is meegedacht over nieuwe ontwikkelingen die op de bibliotheken afkomen, in het bijzonder met het oog op de verandering en verbreding van de klassieke bibliotheek naar de maatschappelijke en educatieve bibliotheek. Innovaties rond jeugd en onderwijs, participatie, zelfredzaamheid en persoonlijke ontwikkeling stonden hierbij centraal.

Er was voortdurende aandacht voor het overleg van Stichting Biblionet Groningen met de provincie Groningen. Vooral ten aanzien van de nieuwe rol van de provincie rond de wettelijke taken op basis van de Bibliotheekwet. Deze nieuwe rol is de rode draad in de nieuwe cultuurperiode 2017 – 2020 van de provincie.

Daarnaast is de Raad van Toezicht voortdurend geïnformeerd over de gesprekken die met de Vereniging Groninger Gemeenten zijn gevoerd vanwege de gevolgen voor de Groninger gemeenten met het oog op de veranderende rol van de provincie.

In de Raad van Toezicht vergaderingen zijn het accountantsverslag, de jaarrekening en het jaarverslag 2015 goedgekeurd, evenals de begroting 2017.

Tenslotte ging bijzondere aandacht uit naar de samenwerking in het noorden/oosten. In het jaarlijks overleg tussen de Raad van Toezicht en de ondernemingsraad waren de algemene gang van zaken bij Stichting Biblionet Groningen en het verloop van de medezeggenschap onderwerp van gesprek.

De Raad van Toezicht werkt met een bestuurscommissie en een auditcommissie voor een goede voorbereiding van belangrijke besprekingspunten en beslissingen. Er zijn reglementen voor beide commissies en er is een (herzien) reglement voor klokkenluiders.

Werkgeversrol en (zelf)evaluatie

Voor 2016 zijn de prestatie-indicatoren voor de Raad van Bestuur uitgewerkt naar resultaatgebieden en vastgesteld. Aan de hand van het vastgestelde beoordelingskader heeft de bestuurscommissie de jaarlijkse beoordeling van de Raad van Bestuur uitgevoerd. Daarnaast voerde de Raad van Toezicht een zelfevaluatie uit. Daaruit kwam een aantal verbeterpunten naar voren die zijn opgepakt. De Raad van Toezicht hanteert de Code Cultural Governance en stelde vast dat er in lijn met deze code is gewerkt.

Voor de vacature van mevr. van Schie en een aanstaande vacature in januari 2017 zijn de voorbereidingen voor het werven van nieuwe Raad van Toezicht leden in gang gezet. Het aantal Raad van Toezicht leden is vanaf het voorjaar 2016 teruggebracht van zes naar vijf personen.

Stichting Biblionet Groningen
Jaarrekening 2016 geconsolideerd

Stichting Biblionet Groningen

16.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

		31 december 2016	31 december 2015
		€	€
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa	(1)		
Gebouwen en terreinen		2.209.526	2.282.726
Inventarissen		1.911.567	1.875.646
Vervoermiddelen		64.229	107.595
		4.185.322	4.265.967
Vlottende activa			
Vorderingen			
Gemeenten	(2)	112.683	309.092
Debiteuren	(3)	148.289	256.161
Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	(4)	187.573	198.078
Overige vorderingen en overlopende activa	(5)	245.363	1.011.956
		693.908	1.775.287
Liquide middelen	(6)	6.701.554	5.879.913
		7.395.462	7.655.200
		11.580.784	11.921.167

Stichting Biblionet Groningen

16.2 Geconsolideerde balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

		31 december 2016	31 december 2015
		€	€
Passiva			
Eigen vermogen	(7)		
Kapitaal		845.037	845.036
Algemene reserve		362.763	391.852
Bestemmingsreserves		4.138.008	4.438.346
		5.345.808	5.675.234
Voorzieningen	(8)	622.965	976.893
Langlopende schulden	(9)	2.087.635	2.152.951
Kortlopende schulden			
Crediteuren	(10)	490.629	390.355
Rekening-courant Bibliotheken	(11)	826.701	671.772
Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	(12)	248.321	198.510
Reservering vakantietoelage		225.985	241.068
Reservering vakantiedagen		242.941	186.372
Investeringssubsidie	(13)	41.098	54.474
Overige schulden en overlopende passiva	(14)	1.448.701	1.373.538
		3.524.376	3.116.089
		11.580.784	11.921.167

Stichting Biblionet Groningen

16.3 Geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Subsidies	(15)	8.850.735	8.730.620	9.251.753
Projectsubsidies	(16)	224.794	102.200	304.501
Dienstverlening bibliotheken	(17)	1.081.171	980.660	891.014
Overige bedrijfsopbrengsten	(18)	2.104.982	2.033.580	3.794.315
Som van de bedrijfsbaten		12.261.682	11.847.060	14.241.583
Personeelskosten	(19)	6.607.224	6.585.740	6.132.566
Bestuurs- en organisatiekosten	(20)	527.060	496.760	483.098
Huisvestingskosten	(21)	2.219.178	2.197.830	1.903.860
Administratiekosten	(22)	384.689	384.630	414.095
Logistiek	(23)	47.279	52.760	61.874
Automatiseringskosten	(24)	746.006	761.320	735.786
Collectiekosten	(25)	1.278.594	1.235.910	1.401.238
Projecten	(26)	221.337	102.200	291.309
Overige kosten	(27)	473.034	452.520	377.210
Som van de bedrijfslasten		12.504.401	12.269.670	11.801.036
Bedrijfsresultaat		(242.719)	(422.610)	2.440.547
Financiële baten en lasten	(28)	(86.709)	(83.200)	(78.826)
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		(329.428)	(505.810)	2.361.721
Buitengewone baten en lasten		-	-	-
Resultaat		(329.428)	(505.810)	2.361.721
Resultaatbestemming				
- Bestemmingsreserve opleidingen		30.000	-	25.000
- Bestemmingsreserve aankoop media		(7.730)	(18.230)	(2.076)
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken		66.958	(102.140)	(4.956)
- Bestemmingsreserve innovatie		(39.159)	-	-
- Bestemmingsreserve automatisering		(1.884)	(2.000)	(16.946)
- Bestemmingsreserve projecten		(3.430)	(3.430)	(3.430)
- Bestemmingsreserve gemeenten		(61.438)	(89.280)	345.944
- Bestemmingsreserve bredeschool Midwolda		(5.800)	(5.800)	-
- Bestemmingsreserve Oldambtplein		(25.939)	(30.000)	(21.890)
- Bestemmingsreserve Simple Store Vlagtwedde		(5.600)	(5.600)	(7.000)
- Bestemmingsreserve ziektevervangning		-	-	34.000
- Bestemmingsreserve doelstelling legaat		56.930	-	860.739
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk		(303.247)	(205.200)	1.139.261
- Algemene reserve		(29.089)	(44.130)	13.075
		(329.428)	(505.810)	2.361.721

Stichting Biblionet Groningen

16.4 Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2016

Dit kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

		Jaar 2016	Jaar 2015
Bedrijfsresultaat		(242.719)	2.440.547
Aanpassingen voor			
* Afschrijvingen		561.118	534.529
* Overige waardeveranderingen		-	3.431
* Mutaties voorzieningen		(353.928)	(1.173.405)
Veranderingen werkkapitaal			
* Mutatie vorderingen	1.081.379		135.590
* Mutatie kortlopende schulden	408.287		(1.663.676)
		<u>1.489.666</u>	<u>(1.528.086)</u>
Kasstroom uit bedrijfsoperaties		<u>1.454.137</u>	<u>277.016</u>
Ontvangen interest	12.901		25.497
Betaalde interest	(99.610)		(101.914)
		<u>(86.709)</u>	<u>(76.417)</u>
Kasstroom uit operationele activiteiten		1.367.429	200.599
Investeringen in materiële vaste activa	(505.283)		(894.637)
Desinvesteringen in materiële vaste activa	24.810		948.303
Desinvestering Stadsbibliotheken (Forum)	-		(81.667)
Kasstroom uit investeringen:		(480.473)	(28.001)
Aflossingen langlopende schulden	(65.316)		(64.137)
Kasstroom uit financieringsactiviteiten:		(65.316)	(64.137)
Netto kasstroom		821.641	108.461
Liquide middelen begin boekjaar		<u>5.879.913</u>	<u>5.771.452</u>
Liquide middelen einde boekjaar		6.701.554	5.879.913

Stichting Biblionet Groningen

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Algemeen

De jaarrekening 2016 is ingericht op grond van de Richtlijn 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. In de balans of in de toelichting dient het eigen vermogen zodanig te worden gepresenteerd, dat daaruit blijkt welk gedeelte vrij besteedbaar is en welk gedeelte op enigerlei wijze is vastgelegd. In verband met de rechtstreekse relatie van een aantal bibliotheken is de opzet en samenstelling van de jaarrekening als zodanig ingericht. De onderlinge transacties en balansposten tussen de besloten vennootschappen en de Stichting Biblionet Groningen zijn in de geconsolideerde jaarrekening geëlimineerd.

Relatie met moedermaatschappij en voornaamste activiteiten

De Stichting is gevestigd te Groningen aan De Mudden 18 en is geregistreerd onder het Kamer van Koophandel nummer 02069819. De Stichting staat aan het hoofd van een groep; de voornaamste activiteiten van de groep bestaan uit het exploiteren van bibliotheken in de breedste zin des woords in de gehele provincie Groningen (met uitzondering van de gemeente Groningen).

Verslaggevingsperiode

De verslaggevingsperiode en het boekjaar lopen gelijk aan een kalenderjaar. Deze jaarrekening behelst derhalve de periode van 1 januari 2016 tot en met 31 december 2016.

Toegepaste standaarden

De jaarrekening is opgesteld volgens de bepalingen van de Richtlijn 640 van de Raad voor de Jaarverslaggeving en voor de uitvoering van de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen in de (semi)publieke sector (WNT) heeft de instelling zich gehouden aan de Beleidsregel toepassing WNT en deze als normenkader bij het opmaken van deze jaarrekening gehanteerd. De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten.

Continuïteit

Deze jaarrekening is opgesteld uitgaande van de continuïteitsveronderstelling.

Grondslagen voor de afwaardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Algemeen

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen ervan naar de onderneming zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen die economische voordelen in zich bergen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen, wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat alle of nagenoeg alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en/of betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.

De opbrengsten en kosten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Als vergelijking voor de jaarrekening 2016 zijn de cijfers van de begroting 2016 alsmede de cijfers van de jaarrekening 2015 meegenomen. Een overzicht van de gemeenten is in een aparte bijlage in deze jaarrekening opgenomen.

Stichting Biblionet Groningen

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Gebruik van schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt, die van invloed zijn op de toepassing van de grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor consolidatie

De geconsolideerde jaarrekening omvat de financiële gegevens van de Stichting en haar groepsmaatschappijen waarover overheersende zeggenschap kan worden uitgeoefend dan wel waarover centrale leiding bestaat. Groepsmaatschappijen zijn deelnemingen waarin de onderneming een meerderheidsbelang heeft of waarop op een andere wijze een beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Bij de bepaling of beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend worden financiële instrumenten, die potentiële stemrechten bevatten en direct kunnen worden uitgeoefend, betrokken.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

In de geconsolideerde jaarrekening zijn de onderlinge schulden, vorderingen en transacties geëlimineerd, evenals de binnen de groep gemaakte winsten. De groepsmaatschappijen zijn integraal geconsolideerd.

Hierna volgt een overzicht van de geconsolideerde groepsmaatschappijen.

Geconsolideerde groepsmaatschappijen

Biblionet Beheer B.V.

De onderneming, gevestigd te Groningen aan De Mudden 18, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van Stichting Biblionet Groningen.

De voornaamste activiteiten van de vennootschap bestaan uit het beleggen in registergoederen en schuldvorderingen. De registergoederen worden vooral verhuurd aan bibliotheken en culturele instellingen.

Biblionet Bibliotheken B.V.

De onderneming, gevestigd te Groningen aan De Mudden 18, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van Stichting Biblionet Groningen.

De voornaamste activiteiten van de vennootschap bestaan uit het realiseren en in stand houden van een netwerk van openbare bibliotheken in de gehele provincie Groningen, met uitzondering van de gemeente Groningen.

Biblionet Projecten B.V.

De onderneming, gevestigd te Groningen aan De Mudden 18, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van Stichting Biblionet Groningen.

De voornaamste activiteiten van de vennootschap bestaan uit het vormgeven en (doen) uitvoeren van projecten ten behoeve van openbare bibliotheken, onderwijsinstellingen, musea en vergelijkbare instellingen of organisaties.

Biblionet Shared Service Centrum B.V.

De onderneming, gevestigd te Groningen aan De Mudden 18, is een besloten vennootschap, waarvan de aandelen voor 100% in het bezit zijn van Stichting Biblionet Groningen.

De voornaamste activiteiten van de vennootschap bestaan uit het leveren van ondersteunende diensten en producten aan (non-profit) instellingen in relatie tot het netwerk van openbare bibliotheken.

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Materiële vaste activa

De bedrijfsgebouwen en -terreinen, machines en installaties, andere vaste bedrijfsmiddelen, materiële vaste activa in uitvoering en vooruitbetalingen op materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen hun kostprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en bijzondere waardeverminderingen.

De kostprijs bestaat uit de verkrijgings- of vervaardigingsprijs en overige kosten om de activa op hun plaats en in de staat te krijgen noodzakelijk voor het beoogde gebruik.

Indien overheidssubsidies zijn ontvangen met betrekking tot materiële vaste activa, dan worden deze bestemd in een bestemmingsreserve of als investeringssubsidies onder de kortlopende schulden verantwoord. Deze dienen ter dekking van de afschrijvingen van de activa waarop de subsidie betrekking heeft.

De afschrijvingen worden berekend als een percentage over de aanschafprijs volgens de lineaire methode op basis van de economische levensduur. Op (bedrijfs)terreinen wordt niet afgeschreven.

De volgende afschrijvingspercentages worden gehanteerd:

• Bedrijfsgebouwen	0% tot en met 10%
• Inrichting en inventarissen	10% tot en met 33%
• Andere vaste bedrijfsmiddelen	5% tot en met 25%

Onderhoudsuitgaven worden slechts geactiveerd, indien zij de gebruiksduur van het object verlengen. Ten behoeve van verwachte kosten van periodiek groot onderhoud aan gebouwen, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. Zie hiervoor de grondslag in de paragraaf 'Voorzieningen'.

Vervreemding van vaste activa

Voor verkoop beschikbare vaste activa worden gewaardeerd tegen boekwaarde of lagere marktwaarde.

Financiële instrumenten

Financiële instrumenten omvatten handels- en overige vorderingen, geldmiddelen, leningen en overige financieringsverplichtingen, handelsschulden en overige te betalen posten. In de jaarrekening zijn de volgende categorieën financiële instrumenten opgenomen: overige vorderingen en overige financieringsverplichtingen.

In contracten besloten financiële instrumenten worden verwerkt in overeenstemming met het basiscontract. De stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Na de eerste opname worden financiële instrumenten op de hierna beschreven manieren gewaardeerd.

Overige vorderingen

Overige vorderingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode, verminderd met bijzondere waardevermindervingsverliezen.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde en staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking aan de Stichting. Het betreffen de direct opeisbare vorderingen op kredietinstellingen en kasmiddelen.

Eigen vermogen

Financiële instrumenten, die op grond van de economische realiteit worden aangemerkt als eigen vermogensinstrumenten, worden gepresenteerd onder het eigen vermogen.

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Voorzieningen

Een voorziening wordt in de balans opgenomen wanneer er sprake is van:

- een in rechte afdwingbare of feitelijke verplichting die het gevolg is van een gebeurtenis in het verleden; en
- waarvan een betrouwbare schatting kan worden gemaakt; en
- het waarschijnlijk is dat voor de afwikkeling van die verplichting een uitstroom van middelen nodig is.

Indien (een deel van) de uitgaven, die noodzakelijk zijn om een voorziening af te wikkelen, waarschijnlijk geheel of gedeeltelijk door een derde worden vergoed bij afwikkeling van de voorziening, wordt de vergoeding als afzonderlijk actief gepresenteerd.

Voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen.

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is geformaliseerd en uiterlijk op opmaakdatum van de jaarrekening de gerechtvaardigde verwachting van uitvoering van het plan is gewekt bij hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben. Van een gerechtvaardigde verwachting is sprake als is gestart met de uitvoering van de reorganisatie, of als de hoofdlijnen bekend zijn gemaakt aan hen voor wie de reorganisatie gevolgen zal hebben.

In de reorganisatievoorziening worden de als gevolg van de reorganisatie noodzakelijk kosten opgenomen die niet in verband staan met de doorlopende activiteiten van de Stichting.

Voorziening groot onderhoud

Voor verwachte kosten inzake periodiek onderhoud van panden, installaties e.d. wordt een voorziening gevormd. De toevoegingen aan de voorziening worden bepaald op basis van het geschatte bedrag van groot onderhoud en de periode die telkens verloopt tussen de werkzaamheden van groot onderhoud, een en ander zoals blijkend uit een meerjarenonderhoudsplan. De kosten van groot onderhoud worden verwerkt ten laste van de voorziening voor zover deze is gevormd voor de beoogde kosten.

Voorziening langdurig zieken

De voorziening langdurig zieken betreft een voorziening voor medewerkers waarvan wordt verwacht dat het ziekteherstel nog enige tijd in beslag zal nemen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren brutoloon. De berekening is gebaseerd op een inschatting van de ziekteperiode en het herstel van de medewerker door de afdeling HR, in samenspraak met de betreffende afdelingsmanager.

Jubileumvoorziening

De jubileumvoorziening betreft een voorziening voor toekomstige jubileumuitkeringen. De voorziening betreft de contante waarde van de in de toekomst uit te keren jubileumuitkeringen. De berekening is gebaseerd op gedane toezeggingen, blijfkans en leeftijd.

Langlopende en kortlopende schulden

Langlopende en kortlopende schulden en overige financiële verplichtingen worden na eerste opname gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve rentemethode.

Stichting Biblionet Groningen

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Overheidssubsidies

Overheidssubsidies worden aanvankelijk in de balans opgenomen als vooruitontvangen baten. Zodra er redelijke zekerheid bestaat dat zij zullen worden ontvangen en de totale groep (Stichting Biblionet Groningen met de vier vennootschappen) zal voldoen aan de daaraan verbonden voorwaarden, worden zij verantwoord als subsidie opbrengsten.

Subsidies ter compensatie van door de groep gemaakte kosten worden systematisch als opbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen in dezelfde periode als die waarin de kosten worden gemaakt.

Subsidies ter compensatie van de kosten van een actief worden systematisch in de staat van baten en lasten opgenomen gedurende de gebruiksduur van het actief.

Overige opbrengsten

Opbrengsten worden alleen verantwoord, als er een redelijke zekerheid bestaat dat toekomstige voordelen naar de groep zullen toevloeien en dat deze voordelen betrouwbaar kunnen worden ingeschat.

Pensioenen

Stichting Biblionet Groningen kent voor haar werknemers een toegezegde pensioenregeling. Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, gemiddeld verdiend salaris en aantal dienstjaren. De regeling is ondergebracht bij het bedrijfstakpensioenfonds. Stichting Biblionet Groningen heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De pensioenregeling is daarom verwerkt als zijnde een toegezegde-bijdrage-regeling; alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar zijn in de jaarrekening verantwoord.

Overige bedrijfskosten

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

Belastingen omvatten de over de verslagperiode verschuldigde en verrekenbare winstbelastingen en latente belastingen. De belastingen worden in de staat van baten en lasten opgenomen, behoudens voor zover deze betrekking hebben op posten die rechtstreeks in het eigen vermogen worden opgenomen, in welk geval de belasting in het eigen vermogen wordt verwerkt.

De over het boekjaar verschuldigde en verrekenbare belasting is de naar verwachting te betalen belasting over de belastbare winst over het boekjaar, berekend aan de hand van belastingtarieven die zijn vastgelegd op verslagdatum, dan wel waartoe materieel al op verslagdatum is besloten en eventuele correcties op de over voorgaande jaren verschuldigde belasting.

Voor latente belastingen wordt een voorziening getroffen voor tijdelijke verschillen tussen de boekwaarde van activa en verplichtingen ten behoeve van de financiële verslaggeving en de fiscale boekwaarde van de posten.

16.5 Toelichting op de geconsolideerde jaarrekening 2016

Leasing

Operationele leases

Als de onderneming optreedt als lessee in een operationele lease, wordt het lease-object niet geactiveerd. Leasebetalingen inzake de operationele lease worden lineair over de leaseperiode ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld op basis van de indirecte methode.

Kasstromen uit financiële afgeleide instrumenten die worden verantwoord als reële waarde-hedges of kasstroomhedges worden in dezelfde categorie ingedeeld als de kasstromen uit de afgedekte balansposten. Kasstromen uit financiële derivaten waarbij hedge accounting niet langer wordt toegepast, worden consistent met de aard van het instrument ingedeeld, vanaf de datum waarop de hedge accounting is beëindigd.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Activa

Materiële vaste activa (1)

	Gebouwen en terreinen	Inventarissen	Vervoer- middelen	Totaal
€	€	€	€	
Stand per 1 januari 2016				
Aanschafwaarde	2.950.337	9.284.927	300.737	12.536.001
Cumulatieve afschrijvingen	(667.611)	(7.409.281)	(193.142)	(8.270.034)
Boekwaarde per 1 januari 2016	2.282.726	1.875.646	107.595	4.265.967
Mutaties				
Investeringen	-	505.283	-	505.283
Desinvesteringen	-	-	(184.294)	(184.294)
Afschrijvingen	(73.200)	(469.362)	(18.556)	(561.118)
Afschrijvingen desinvesteringen	-	-	159.484	159.484
Saldo mutaties	(73.200)	35.921	(43.366)	(80.645)
Stand per 31 december 2016				
Aanschafwaarde	2.950.337	9.790.210	116.443	12.856.990
Cumulatieve afschrijvingen	(740.811)	(7.878.643)	(52.214)	(8.671.668)
Boekwaarde per 31 december 2016	2.209.526	1.911.567	64.229	4.185.322
Afschrijvingspercentages	0% - 10%	10% - 33,33%	5% - 25%	

Recapitulatie van de afschrijvingen 2016

	€
Ten laste van de huisvestingskosten	73.200
Ten laste van de kosten logistiek	18.556
Ten laste van de automatiseringskosten	469.362
	561.118

Gemeenten

(2)

	2016	2015
€	€	
Gemeente Hoogezand	87.350	-
Gemeente Oldambt	14.975	28.891
Gemeente Zuidhorn	-	103.930
Gemeente Bedum	10.358	5.658
Gemeente Marum	-	3.880
Gemeente Vlagtwedde	-	156.733
Vordering diverse gemeenten inzake frictiekosten bibliobussen	-	10.000
	112.683	309.092

Bovengenoemde vorderingen hebben betrekking op de operationele dienstverlening en op projectsubsidies. Daarnaast is op een afzonderlijke regel de vordering inzake frictiekosten voor alle gemeenten gezamenlijk inzake bibliobussen opgenomen. Dit betreft de vorderingen die voortkomen uit het opzeggen van de bibliobusdienstverlening.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Debiteuren

(3)

Dit betreft de vorderingen op leners en overige vorderingen. Deze posities zijn beoordeeld op inbaarheid, een voorziening wordt niet noodzakelijk geacht. Allen betreffen vorderingen met een looptijd van korter dan één jaar.

Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen

(4)

	2016	2015
	€	€
Omzetbelasting	180.937	177.330
Vennootschapsbelasting	6.636	3.011
Pensioenfondsen	-	17.737
	187.573	198.078

Overige vorderingen en overlopende activa

(5)

	2016	2015
	€	€
Huisvestingskosten (vooruitbetaald)	2.732	448
Automatiseringskosten (vooruitbetaald)	89.347	102.513
Nog te ontvangen inkomsten	120.846	795.450
Stichting PBCG	1.429	1.429
Stichting Groninger Forum	(6.053)	-
Overige	37.062	112.116
	245.363	1.011.956

Vooruitbetaalde kosten

De vooruitbetaalde huisvestingskosten zijn hoger dan in 2015, met name doordat er eind 2016 facturen voor de huur- en energiekosten van de bibliotheek in Leens zijn ontvangen. De vooruitbetaalde automatiseringskosten zijn ook hoger dan in 2015, doordat er nieuwe softwarepakketten zijn aangeschaft, waarvoor een onderhoudscontract is afgesloten.

Nog te ontvangen inkomsten

De nog te ontvangen inkomsten zijn flink lager dan in 2015, doordat er destijds een aantal eenmalige incidentele ontvangsten zijn verantwoord.

Overige

De overige vorderingen betreffen vooral overlopende posten en hebben allen een looptijd van korter dan één jaar.

Liquide middelen

(6)

	2016	2015
	€	€
Kasgelden	8.874	9.356
Banksaldi	332.553	318.523
Deposito	6.362.392	5.554.226
Gelden onderweg	(2.265)	(2.192)
	6.701.554	5.879.913

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de Stichting.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Passiva

Eigen Vermogen (7)

Voor een toelichting op de mutaties van het eigen vermogen verwijzen wij u naar de toelichting van het eigen vermogen bij de enkelvoudige balans.

Passiva

Voorzieningen	(8)	Stand per 31-12-2015	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Onderhoud gebouwen		368.009	61.000	83.546	345.463
Jubileumuitkeringen		113.392	30.877	14.535	129.734
Langdurig zieken		5.869	36.648	5.869	36.648
Reorganisatie		489.623	-	378.503	111.120
		976.893	128.525	482.453	622.965

Onderhoud gebouwen

Deze kostenegalisatievoorziening is bedoeld ter dekking van de onderhoudskosten van de gebouwen die Stichting Biblionet Groningen in eigendom heeft. Hiervoor is een plan groot onderhoud aanwezig.

Jubileumuitkeringen

Deze voorziening is getroffen voor het uitkeren van beloningen op grond van de CAO aan medewerkers bij het bereiken van een 25- of 40-jarig dienstverband. De voorziening is eind 2006 gevormd op grond van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De dotaties zijn gebaseerd op een waardering van deze toekomstige uitgaven, uitgaande van een normaal personeelsverloop. Dotaties worden via de staat van baten en lasten verantwoord.

Langdurig zieken

De omvang van deze voorziening is bepaald op basis van de lengte van het ziekteverzuim en de kans dat een medewerker weer in staat is zijn werkzaamheden te hervatten. Bij de vorming is een inschatting gemaakt over het verwachte moment van hervatting van de werkzaamheden.

Reorganisatie

De op dit moment verantwoorde reorganisatievoorziening betreft vooral uitgestelde transitievergoedingen en afkoopsommen. Daarnaast betreft het kosten voortkomend uit de artikelen 9 en 10 van de CAO (bijlage D). Het eerste artikel ziet toe op een vergoeding voor medewerkers die herplaatst zijn op een lagere functie(schaal) en recht hebben op doorbetaling van het oude salaris de eerste twee jaar. Het tweede artikel ziet toe op een aanvullende vergoeding (tijd-voor-tijd of geld) voor een langere reistijd bij herplaatsing, eveneens voor twee jaar.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Langlopende schulden (9)

Leningen o/g	31-12-2015	Aflossingen 2016	31-12-2016	
	€	€	€	
OB Ten Boer				
Lening o/g (1)	579.607	9.028	570.579	
Lening o/g (2)	318.053	4.495	313.558	
	897.660	13.523	884.137	
OB Loppersum				
Hypotheek o/g	5.800	1.726	4.074	
Lening o/g (1)	8.122	8.122	-	
	13.922	9.848	4.074	
OB Grootegast				
Lening o/g gebouw BNG	1.128.685	15.091	1.113.594	
Lening o/g inventaris BNG	112.684	26.854	85.830	
	1.241.369	41.945	1.199.424	
Totaal leningen o/g	2.152.951	65.316	2.087.635	
	Stand per 31 december 2016	Aflossingsverplichting komend jaar	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar
Leningen o/g	2.083.561	63.589	2.019.972	1.869.511
Hypotheken o/g	4.074	1.696	2.378	-
	2.087.635	65.285	2.022.350	1.869.511

OB Ten Boer
Lening o/g (1)

Deze post betreft een lening door de NV Bank Nederlandse Gemeenten voor de aankoop van het gebouw in Ten Boer van €650.000 tegen een rentevoet van 4,8%. De lening wordt in 40 jaar afgelost op basis van annuïteiten en loopt af in 2046.

Lening o/g (2)

Deze post betreft een lening door de NV Bank Nederlandse Gemeenten van €350.000 voor de aankoop van het gebouw in Ten Boer tegen een rentevoet van 5%. De lening wordt in 40 jaar afgelost op basis van annuïteiten en loopt af in 2047.

OB Loppersum
Hypotheek o/g

Deze post betreft een hypotheek van €45.478 van de SNS Bank te Middelstum voor de aankoop en verbouwing van het pand in Middelstum. De hypotheek heeft een variabele rentevoet, in 2016 bedroeg de rentevoet 4,02%. De hypotheek wordt in 30 jaar afgelost op basis van annuïteiten en loopt af in 2020.

Lening o/g (1)

De post betreft een geldlening van €94.636 door de NV Bank Nederlandse Gemeenten voor de aankoop van het gebouw in Loppersum. De lening is verstrekt in 1997 tegen een rente van 6,6%. De lening wordt in 20 jaar op basis van annuïteiten afgelost en loopt af in 2017.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Leningen o/g (vervolg)

OB Grootegast

Lening o/g

Deze post betreft een tweetal leningen die in 2010 zijn verstrekt door de NV Bank Nederlandse Gemeenten. De eerste lening, voor een bedrag van €1.206.900, is gebruikt voor de aankoop van het gebouw in Grootegast tegen een rente van 4,35% en loopt af in 2050. Deze lening wordt in 40 jaar op basis van annuïteiten afgelost. De tweede lening, voor een bedrag van €257.200, is voor de aankoop van de inrichting van Grootegast. Deze lening is verstrekt tegen een rente van 3,2% en loopt af in 2020. Deze lening wordt in 10 jaar op basis van annuïteiten afgelost. De gemeente Grootegast heeft zich garant gesteld voor de annuïteiten van beide geldleningen.

Algemeen

Het kortlopende deel van de langlopende schulden bedraagt €65.285.

Kortlopende schulden

Crediteuren	(10)	2016	2015
		€	€
Crediteuren		490.629	390.355
		490.629	390.355

De toename van de post crediteuren wordt verklaard doordat er eind 2016 een aantal grote facturen is ontvangen, met name met betrekking tot gedane investeringen en onderhoudscontracten van automatiseringskosten.

Rekening-courant bibliotheken	(11)	2016	2015
		€	€
Rekening-courant Stichting Openbare Bibliotheken Menterwolde-Pekela-Veendam		533.663	438.916
Rekening-courant Stichting Openbare Bibliotheken Stadskanaal		293.038	232.856
		826.701	671.772

Als deelnemer in het netwerk van openbare bibliotheken in de provincie Groningen hebben de zelfstandige bibliotheekstichtingen een rekening-courant verhouding met Stichting Biblionet Groningen. Over het gemiddeld rekening-courantsaldo wordt rente berekend, conform gemaakte afspraken.

Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	(12)	2016	2015
		€	€
Sociale lasten en loonheffingen		248.321	198.510
		248.321	198.510

Investeringsubsidies	(13)	2016	2015
		€	€
Investeringsubsidies		41.098	54.474
		41.098	54.474

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Kortlopende schulden (vervolg)

Investeringssubsidie Oldambt

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	34.474	40.118
Af: vrijval huisvestingskosten	3.376	5.644
Stand per 31 december	<u>31.098</u>	<u>34.474</u>

Deze investeringssubsidie dient om de afschrijvingslasten van de herinrichting van de bibliotheken in de gemeente Oldambt te dekken in de komende jaren.

Investeringssubsidie OB Ten Boer

	2016	2015
	€	€
Stand per 1 januari	20.000	30.000
Af: vrijval huisvestingskosten	10.000	10.000
Stand per 31 december	<u>10.000</u>	<u>20.000</u>

Om de investeringen van de inrichting van het nieuwe gebouw in Ten Boer te kunnen financieren, is eenmalig een aanvullende subsidie ontvangen. Er valt jaarlijks een bedrag vrij ten gunste van de afschrijvingslasten.

Overige schulden en overlopende passiva

(14)

	2016	2015
	€	€
Nog te betalen personeelskosten	15.654	-
Nog te betalen accountant- en administratiekosten	17.000	45.000
Nog te betalen huisvestingskosten	122.722	68.986
Vooruitontvangen bedragen	219.352	190.437
Vooruitontvangen contributies	589.732	593.913
Facilitaire Organisatie Kunstbedrijven Westerkwartier	103.535	125.285
Kortlopende deel langlopende schulden	65.285	62.596
Nog te betalen rente hypotheek o/g OB Ten Boer	15.403	15.622
Nog te besteden OC&W Digitale Bibliotheek	93.669	109.413
Vrijwilligersdag	11.445	27.261
CV Kunstbedrijven	23.364	13.733
Overige	171.540	121.292
	<u>1.448.701</u>	<u>1.373.538</u>

Nog te betalen accountant- en administratiekosten

Deze post is €28.000 lager dan in 2015. Dit komt enerzijds doordat er al een voorschotnota is ontvangen voor de jaarrekening 2016, anderzijds is het gedeelte dat betrekking heeft op de jaarrekeningen van de zelfstandige stichtingen daar ook ondergebracht.

Nog te betalen huisvestingskosten

Deze post is bijna €54.000 hoger dan in 2015. Dit komt voornamelijk doordat voor een aantal locaties eind 2016 nog niet de volledige huur in rekening is gebracht.

Vooruitontvangen contributies

Deze post bestaat uit de vooruitontvangen contributies van leners voor het volgend kalenderjaar.

Overige

Deze post is ruim €50.000 hoger dan in 2015. Dit komt voornamelijk doordat er nog een factuur moet worden ontvangen van de gemeente Hoogezand voor de doorberekening van met name schoonmaakkosten over het jaar 2016, welke in totaal ruim €44.000 bedragen.

Stichting Biblionet Groningen

16.6 Toelichting geconsolideerde balans per 31 december 2016

Financiële instrumenten

Algemeen

De Stichting maakt in de normale bedrijfsuitoefening gebruik van uiteenlopende financiële instrumenten die de onderneming blootstelt aan rente-, kasstroom-, krediet- en liquiditeitsrisico. Om deze risico's te beheersen, heeft de Stichting een beleid opgesteld om de risico's van onvoorspelbare ongunstige ontwikkelingen op de financiële markten en daarmee de financiële prestaties van de Stichting te beperken.

De Stichting zet geen afgeleide financiële instrumenten in.

Kredietrisico

De Stichting loopt kredietrisico over vorderingen. De belangrijkste vorderingen betreffen vorderingen op gemeenten en de provincie. Vorderingen uit hoofde van contributies worden voor het grootste gedeelte geïncasseerd.

Om deze redenen acht het management het kredietrisico zeer gering.

Renterisico en kasstroomrisico

Alle langlopende leningen o/g betreffen vastrentende leningen tot en met het eind van de looptijd. De leningen worden op basis van annuïteiten volledig afgelost. Er zal naar verwachting geen sprake zijn van herfinanciering.

Het management acht op basis van bovenstaande situatie het rente- en kasstroomrisico zeer gering.

Liquiditeitsrisico

De Stichting bewaakt de liquiditeitspositie door middel van opvolgende liquiditeitsbegrotingen. Het management ziet erop toe dat voor de Stichting steeds voldoende liquiditeiten beschikbaar zijn om aan de verplichtingen te kunnen voldoen.

Op basis van de huidige liquiditeitspositie acht het management het liquiditeitsrisico zeer gering en acht zij deze voldoende om aan de lopende verplichtingen van de Stichting te kunnen blijven voldoen.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huur gebouwen

Er zijn ten behoeve van de bibliotheken diverse huurcontracten afgesloten met verschillende looptijden. De hieruit voortvloeiende verplichtingen bedragen ruim €940.000 per jaar.

De verplichtingen met een looptijd van langer dan 1 jaar, maar korter dan 5 jaar bedragen ruim €266.000. En de verplichtingen met een looptijd van langer dan 5 jaar bedragen ruim €8.000.

Leasecontracten kopieermachines

Er zijn ten behoeve van de bibliotheken leasecontracten afgesloten voor kopieermachines. Deze verplichting loopt voor het overgrote deel tot 1 april 2019. De hieruit voortvloeiende verplichtingen bedragen ruim €80.000.

Stichting Biblionet Groningen

16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

Baten		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Subsidies	(15)	€	€	€
Provincie Groningen		2.635.600	2.671.450	2.670.300
Gemeenten		6.215.135	6.059.170	6.581.453
		8.850.735	8.730.620	9.251.753

Subsidies

Subsidiebaten zijn opgenomen op basis van door de provincie en gemeenten afgegeven beschikkingen en/of met gemeenten specifiek overeengekomen afspraken (zie ook de toelichting bij de verschillende onderdelen van dit rapport). Het betreffen voornamelijk de structurele subsidies, op het moment van opmaken van de jaarrekening zijn deze subsidies nog niet definitief vastgesteld.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Projectsubsidies	(16)	€	€	€
Projecten		224.794	102.200	304.501
		224.794	102.200	304.501

Projectsubsidies

Deze projectsubsidies waren bij het opstellen van de begroting nog niet zeker en daarom voorzichtig begroot. In 2016 zijn de volgende projectsubsidies ontvangen:

Specificatie van de projecten	€
Boekenpret	60.015
Boekstart in de kinderopvang	33.203
VVE	30.888
Klik&Tik	18.408
De Bibliotheek op School	14.107
Digidreumes	12.500
Onderwijs achterstanden	10.050
Belastingdienst	9.780
Schoolschrijver	8.209
Voorleeswedstrijd	5.293
Read2Me	4.325
Overig	18.016
	224.794

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Dienstverlening bibliotheken	(17)	€	€	€
Dienstverlening bibliotheken		1.081.171	980.660	891.014
		1.081.171	980.660	891.014

Dienstverlening bibliotheken

Onder deze post worden de doorberekeningen aan de zelfstandige bibliotheken, alsmede de netwerkafspraken met Stichting Groninger Forum inzake de bibliotheken in de gemeente Groningen, verantwoord. Dit betreffen vooral de producten en diensten uit de productencatalogus van de serviceorganisatie.

Stichting Biblionet Groningen

16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	(18)	€	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten				
Contributies e.d.		1.305.202	1.317.800	1.393.101
Diensten door de afdelingen van de serviceorganisatie		280.255	280.060	489.103
Overige opbrengsten Biblionet Bibliotheken B.V.		267.991	133.810	259.371
Opbrengsten Biblionet Shared Service Centrum B.V.		100.860	165.600	180.100
Subsidie Facilitaire Organisatie Kunstbedrijven Westerkwartier		30.000	-	30.000
Drukwerk (zelfstandige bibliotheken)		4.245	9.800	8.215
Verkoopresultaat materiële vaste activa		1.193	-	505.964
Opbrengst legaten en erfenissen		56.930	-	860.739
Overige		58.306	126.510	101.764
		2.104.982	2.033.580	3.828.357

Overige bedrijfsopbrengsten

De opbrengsten voor de dienstverlening vanuit Biblionet Bibliotheken B.V. en Biblionet Shared Service Centrum B.V. waren ruim €60.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door ontvangen bijdragen van dBos-scholen, welke niet in de begrotingen zijn opgenomen.

Lasten		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	(19)	€	€	€
Personeelskosten				
Salarissen		4.303.299	4.117.210	4.082.943
Sociale lasten		762.976	710.510	682.868
Pensioenpremies		647.259	658.400	505.416
Loonkosten derden		354.794	517.300	423.548
		6.068.328	6.003.420	5.694.775
Indirecte personeelskosten				
Consumpties		34.633	25.150	23.871
Reiskosten		167.609	151.770	140.983
Dienstverlening Arbodienst		21.283	46.800	36.328
Dotatie voorziening ziektevervanging		30.779	86.200	34.361
af: bijdrage zelfstandige bibliotheken		(2.820)	(25.600)	(2.228)
Opleidingen		141.516	181.290	101.740
af: bijdrage zelfstandige bibliotheken		(15.126)	(14.000)	(14.520)
Dotatie voorziening Jubilea		(14.535)	-	7.411
af: bijdrage zelfstandige bibliotheken		1.371	-	(5.309)
Vrijwilligersdag		5.000	5.000	5.000
Overige personeelskosten		169.186	125.710	112.179
		538.896	582.320	439.816
af: doorbelasting aan projecten		-	-	(2.025)
		6.607.224	6.585.740	6.132.566

Personeelskosten

De personeelskosten zijn ten opzichte van de begroting ruim €45.000 (< 0,7%) hoger. Ten opzichte van 2015 zijn de personeelskosten ruim €499.000 hoger, als gevolg van hogere inzet van (deels tijdelijk) personeel om de transitie van de organisatie te ondersteunen. Daarnaast zijn ook de opleidings- en wervingskosten hoger dan vorig jaar.

Het gemiddeld aantal FTE's in 2016 bedroeg 119 (2015: 120), allen zijn in Nederland werkzaam.

Stichting Biblionet Groningen

16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Bestuurs- en organisatiekosten	(20)	€	€	€
Reis- en vergaderkosten		14.457	12.000	7.994
Presentiegelden leden Raad van Toezicht		27.884	19.500	19.500
Representatie		40.038	18.950	34.180
Publiciteit en voorlichting		160.272	200.290	153.246
Marketingacties		110.774	43.300	27.425
af: bijdrage zelfstandige bibliotheken		(8.518)	(8.500)	(8.553)
In- en externe communicatie		3.454	16.000	2.210
Contributies en bijdragen		105.640	98.080	102.394
Documentatie en vakliteratuur		4.552	4.200	4.147
Accountant- en advieskosten		68.507	92.940	140.555
		527.060	496.760	483.098

De kostenpost bestuurs- en organisatiekosten is ruim €30.000 hoger dan begroot. Dit is voornamelijk het gevolg van intensievere inzet (vooral publiciteit en marketing) op het gebied van de externe positionering van Stichting Biblionet Groningen.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Huisvestingskosten	(21)	€	€	€
Huren		1.269.986	1.296.800	1.161.842
Afschrijvingen		319.632	294.320	279.612
Vrijval investeringssubsidies		(13.376)	-	(15.644)
Onderhoud gebouwen		265.839	277.740	247.359
Dotatie kostenegalatievoorziening onderhoud gebouwen		61.000	-	(145.521)
Onderhoud inventaris		75.660	32.090	121.215
Energie		167.334	214.630	157.554
Belastingen en verzekeringen		51.660	45.180	57.957
Beveiliging		21.443	24.070	25.800
Overige huisvestingskosten		-	13.000	13.686
		2.219.178	2.197.830	1.903.860

De huisvestingskosten zijn ten opzichte van de begroting per saldo ruim €21.000 hoger. Als gevolg van gunstige energietarieven zijn de energielasten ruim €47.000 lager dan begroot (maar wel gestegen ten opzichte van 2015), de onderhouds- en afschrijvingslasten waren hoger dan begroot (ruim €104.000).

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Administratiekosten	(22)	€	€	€
Drukwerk		18.812	20.600	23.809
Kantoorbenodigdheden (incl. fotokopieerkosten)		66.078	85.080	57.332
Porti en vracht		90.430	64.780	73.212
Telefoon, fax en internet		83.280	69.110	71.726
Kosten geldverkeer		86.842	79.600	78.064
Overige administratiekosten		39.247	65.460	143.994
		384.689	384.630	448.137

De administratiekosten zijn als geheel nagenoeg conform voorgaand jaar. De kosten van kantoorbenodigdheden zijn met name lager door een gunstiger printercontract. De portokosten zijn hoger door communicatie rondom de herpositionering van de organisatie. De overige administratiekosten zijn lager door lagere kosten van drukwerk ten behoeve van de lenersadministratie.

Stichting Biblionet Groningen

16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Logistiek	(23)	€	€	€
Brandstof		12.873	15.000	23.530
Onderhoud		8.651	6.000	9.466
Dotatie kostenegalatievoorziening onderhoud bussen		-	-	(20.883)
Overige transportkosten		7.199	11.760	9.288
Afschrijvingen transportmiddelen		18.556	20.000	40.473
		47.279	52.760	61.874

De kosten van logistiek zijn licht lager dan begroot voor 2016. Met uitzondering van de onderhoudskosten zijn alle kostenonderdelen licht lager dan begroot.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Automatisering	(24)	€	€	€
Hardware etc.		63.418	13.500	62.441
Dienstverlening derden		95.098	101.290	125.648
Kantoor- en bibliotheekautomatisering		329.464	312.310	288.466
Datacommunicatie		31.434	52.730	52.168
Afschrijving bibliotheekautomatiseringsapparatuur		222.930	281.490	207.063
Overige automatiseringskosten		3.662	-	-
		746.006	761.320	735.786

De automatiseringskosten zijn licht lager dan begroot (ruim €15.000). Belangrijkste reden hiervoor is achterblijvende afschrijvingslasten in verband met niet volledig gerealiseerde investeringen.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Collectie	(25)	€	€	€
Aankoop informatiedragers		949.805	920.010	986.722
Kranten en tijdschriften		129.003	114.850	105.528
Elektronische media		4.957	5.700	5.386
Informatiebanken		194.829	195.350	303.602
		1.278.594	1.235.910	1.401.238

De collectiekosten zijn ruim €40.000 hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er meer informatiedragers zijn aangeschaft, onder meer voor de geopende dBos-scholen. Daarnaast zijn er meer abonnementen afgesloten.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Projecten	(26)	€	€	€
Projecten boek- en leespromotie		67.974	102.200	287.034
Projectkosten		153.363	-	4.275
		221.337	102.200	291.309

Projecten

De hoger dan begrote projectkosten zijn in evenwicht met de hogere projectopbrengsten. Gedurende het jaar 2016 zijn er meer specifieke subsidies ontvangen van ondermeer Boekenpret, Boekstart in de Kinderopvang, Vroeg- en Voorschoolse Educatie (VVE). Daarnaast zijn er in 2016 veel dBos-scholen bijgekomen, deze kosten waren niet begroot. Ook hier staan extra inkomsten tegenover.

Stichting Biblionet Groningen

16.7 Toelichting geconsolideerde staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Overige kosten	(27)	€	€	€
Overige baten en lasten		183.411	139.430	24.974
Leenrechtvergoedingen		287.936	309.550	312.605
Dienstverlening AJC		1.687	3.540	39.631
		473.034	452.520	377.210

De post overige baten en lasten bestaat voornamelijk uit enkele incidentele lasten. Deze zijn ruim € 45.000 hoger dan begroot vanwege de afwikkeling van de afspraken met de gemeente Vlagtwedde.

De leenrechtvergoedingen zijn ruim €21.000 lager dan begroot.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Financiële baten en lasten	(28)	€	€	€
Interest rekening-courant banken en bibliotheken		(12.901)	(22.800)	(23.559)
Interest geldleningen		99.610	106.000	102.385
		86.709	83.200	78.826

De financiële baten en lasten liggen in lijn met de begroting. De kosten betreffen vooral de rentelasten van de geldleningen. De opbrengsten zijn vooral de ontvangen rente op de depositorekening.

Stichting Biblionet Groningen
Jaarrekening 2016 enkelvoudig

Stichting Biblionet Groningen

16.8 Enkelvoudige balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

		31 december 2016	31 december 2015
		€	€
Activa			
Vaste activa			
Materiële vaste activa (29)			
Inventarissen		574.733	534.092
Vervoermiddelen		64.229	107.594
		<u>638.962</u>	<u>641.686</u>
Financiële vaste activa (30)			
Deelnemingen in groepsmaatschappijen		1.910.141	1.969.897
		<u>1.910.141</u>	<u>1.969.897</u>
		2.549.103	2.611.583
Vlottende activa			
Vorderingen			
Rekening-courant verhoudingen	(31)	632.378	680.610
Gemeenten / Rijk	(32)	-	10.000
Debiteuren		148.289	256.161
Belastingen en pensioenen	(33)	180.937	195.066
Overige	(34)	212.690	981.938
		<u>1.174.294</u>	<u>2.123.775</u>
Liquide middelen (35)			
		<u>6.701.554</u>	<u>5.879.912</u>
		7.875.848	8.003.687
		<u>10.424.951</u>	<u>10.615.270</u>

Stichting Biblionet Groningen

16.8 Enkelvoudige balans per 31 december 2016

(Na resultaatbestemming)

		31 december 2016	31 december 2015
		€	€
Passiva			
Eigen vermogen	(36)		
Kapitaal		845.037	845.036
Algemene reserve		362.763	391.852
Bestemmingsreserves		4.138.008	4.438.346
		5.345.808	5.675.234
Voorzieningen	(37)	277.503	608.887
Langlopende schulden	(38)	1.199.424	1.241.369
Kortlopende schulden			
Crediteuren	(39)	490.629	390.355
Rekening-courant verhoudingen	(40)	2.067.593	1.639.095
Belastingen en pensioenen	(41)	248.321	198.510
Reservering vakantietoelage		225.985	241.068
Reservering vakantiedagen		242.941	186.372
Overige schulden en overlopende passiva	(42)	326.747	434.381
		3.602.216	3.089.781
		10.424.951	10.615.270

Stichting Biblionet Groningen

16.9 Enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Subsidies	(43)	2.715.600	2.750.300	2.953.051
Projectsubsidies	(44)	52.604	17.500	125.826
Dienstverlening bibliotheken	(45)	2.546.594	2.448.060	2.297.326
Overige bedrijfsopbrengsten	(46)	522.259	465.740	1.434.392
Som van de bedrijfsbaten		5.837.057	5.681.600	6.810.595
Personeelskosten	(47)	4.005.033	3.918.700	3.411.788
Bestuurs- en organisatiekosten	(48)	375.965	330.350	328.021
Huisvestingskosten	(49)	349.281	353.550	185.619
Administratiekosten	(50)	269.645	267.800	317.134
Logistiek	(51)	47.279	46.200	61.874
Automatiseringskosten	(52)	685.015	653.900	632.083
Collectiekosten	(53)	260.958	238.400	257.673
Projecten	(54)	70.865	17.500	127.989
Overige kosten	(55)	55.584	83.200	25.962
Som van de bedrijfslasten		6.119.625	5.909.600	5.348.143
Bedrijfsresultaat		(282.568)	(228.000)	1.462.452
Financiële baten en lasten	(56)	12.901	22.800	23.559
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening		(269.667)	(205.200)	1.486.011
Resultaat deelnemingen		(59.761)	(300.610)	875.710
Resultaat		(329.428)	(505.810)	2.361.721
Resultaatbestemming				
- Bestemmingsreserve opleidingen		30.000	-	25.000
- Bestemmingsreserve aankoop media		(7.730)	(18.230)	(2.076)
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken		66.958	(102.140)	(4.956)
- Bestemmingsreserve innovatie		(39.159)	-	-
- Bestemmingsreserve automatisering		(1.884)	(2.000)	(16.946)
- Bestemmingsreserve projecten		(3.430)	(3.430)	(3.430)
- Bestemmingsreserve gemeenten		(61.438)	(89.280)	345.944
- Bestemmingsreserve bredeschool Midwolda		(5.800)	(5.800)	-
- Bestemmingsreserve Oldambtplein		(25.939)	(30.000)	(21.890)
- Bestemmingsreserve Simple Store Vlagtwedde		(5.600)	(5.600)	(7.000)
- Bestemmingsreserve ziektevervanging		-	-	34.000
- Bestemmingsreserve doelstelling legaat		56.930	-	860.739
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk		(303.247)	(205.200)	1.139.261
- Algemene reserve		(29.089)	(44.130)	13.075
		(329.428)	(505.810)	2.361.721

16.10 Toelichting op de enkelvoudige jaarrekening 2016

Algemeen

De enkelvoudige balans, staat van baten en lasten en toelichting maakt deel uit van de jaarrekening 2016 van de Stichting Biblionet Groningen.

Voor zover posten uit de enkelvoudige balans en enkelvoudige staat van baten en lasten hierna niet nader zijn toegelicht, wordt verwezen naar de toelichting op de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn in overeenstemming met de grondslagen van de geconsolideerde balans en staat van baten en lasten.

Financiële vaste activa

Deelnemingen waarin invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode op basis van de nettovermogenswaarde. Deelnemingen waarin de onderneming de zeggenschap gezamenlijk met andere deelnemers uitoefent (joint ventures), worden gewaardeerd volgens dezelfde methode.

Bij de bepaling van de nettovermogenswaarde worden de waarderinggrondslagen van de onderneming gehanteerd. Resultaten op transacties waarbij overdracht van activa en passiva tussen de onderneming en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, worden geëlimineerd voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Deelnemingen met een negatieve nettovermogenswaarde worden op nihil gewaardeerd. Wanneer de onderneming geheel of ten dele garant staat voor de schulden van de betreffende deelneming, dan wel de feitelijke verplichting heeft de deelneming (voor haar aandeel) in staat te stellen tot betaling van haar schulden, wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening wordt primair ten laste van de vorderingen op deze deelneming gevormd en voor het overige onder de voorzieningen ter grootte van het aandeel in de door de deelneming geleden verliezen, dan wel voor de verwachte betalingen door de onderneming ten behoeve van deze deelneming.

Deelnemingen waarin geen invloed van betekenis wordt uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs of lagere realiseerbare waarde. Indien sprake is van een stellig voornemen tot afstoting vindt waardering plaats tegen de eventuele lagere verwachte verkoopwaarde.

De leningen aan niet-geconsolideerde deelnemingen worden opgenomen tegen geamortiseerde kostprijs op basis van de effectieve-rentemethode, verminderd met bijzondere waardeverminderingverliezen.

De grondslagen voor overige financiële vaste activa zijn opgenomen in de paragraaf 'Financiële instrumenten'.

Resultaat deelneming

Het aandeel in het resultaat van ondernemingen waarin wordt deelgenomen omvat het aandeel van de Stichting in de resultaten van deze deelnemingen. Resultaten op transacties, waarbij overdracht van activa en passiva tussen de Stichting en haar deelnemingen en tussen deelnemingen onderling heeft plaatsgevonden, zijn niet verwerkt voor zover deze als niet gerealiseerd kunnen worden beschouwd.

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Activa

Materiële vaste activa

(29)

	Inventarissen	Vervoer- middelen	Totaal
	€	€	€
Stand per 1 januari 2016			
Aanschafwaarde	4.764.092	300.737	5.064.829
Cumulatieve afschrijvingen	(4.230.000)	(189.712)	(4.419.712)
Cumulatieve waardevermindering	-	(3.431)	(3.431)
Boekwaarde per 1 januari 2016	534.092	107.594	641.686
Mutaties			
Investerings	260.989	-	260.989
Desinvesterings	-	(184.294)	(184.294)
Afschrijvingen	(220.348)	(18.556)	(238.904)
Afschrijvingen desinvesterings	-	156.054	156.054
Waardevermindering	-	3.431	3.431
Saldo mutaties	40.641	(43.365)	(2.724)
Stand per 31 december 2016			
Aanschafwaarde	5.025.081	116.443	5.141.524
Cumulatieve afschrijvingen	(4.450.348)	(52.214)	(4.502.562)
Cumulatieve waardevermindering	-	-	-
Boekwaarde per 31 december 2016	574.733	64.229	638.962
Afschrijvingspercentages	10% - 33,33%	5% - 25%	

Recapitulatie van de afschrijvingen 2016

	€
Ten laste van de huisvestingskosten	24.917
Ten laste van de automatiseringskosten (betaal-/pinautomaten)	18.556
Ten laste van de automatiseringskosten (algemeen)	195.431
	238.904

Financiële vaste activa

(30)

	2016	2015
	€	€
Deelnemingen in groepsmaatschappijen	1.910.141	1.969.897
	1.910.141	1.969.897

Stichting Biblionet Groningen staat aan het hoofd van de groep en heeft de volgende kapitaalbelangen:

Geconsolideerde deelnemingen	Vestigingsplaats	Aandeel in geplaatst kapitaal %
Biblionet Bibliotheken B.V.	Groningen	100
Biblionet Beheer B.V.	Groningen	100
Biblionet Projecten B.V.	Groningen	100
Biblionet Shared Service Centrum B.V.	Groningen	100

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Vorderingen

Rekening-courant verhoudingen	(31)	2016	2015
		€	€
Rekening-courant Biblionet Beheer B.V.		632.378	680.610
		632.378	680.610

De rekening-courantverhouding met Biblionet Beheer B.V. is voor ruim € 1,1 miljoen als langlopend aan te merken, dit in verband met de financiering van het pand te Grootegast.

Gemeenten / Rijk	(32)	2016	2015
		€	€
Vordering diverse gemeenten inzake frictiekosten		-	10.000
		-	10.000

Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	(33)	2016	2015
		€	€
Omzetbelasting		180.937	177.330
Pensioenfonds bibliotheekpersoneel		-	17.736
		180.937	195.066

Overige vorderingen en overlopende activa	(34)	2016	2015
		€	€
Huisvestingskosten (vooruitbetaald)		2.350	448
Administratiekosten (voorraad)		25.568	13.987
Automatiseringskosten (vooruitbetaald)		86.623	101.109
Project voor personeel: Fiets Privé		435	510
Personeelskosten (vooruitbetaald)		-	3.903
Nog te ontvangen inkomsten		75.849	795.450
Stichting PBCG		1.429	1.429
Overige vooruitbetaalde kosten		20.436	65.102
		212.690	981.938

Liquide middelen	(35)	2016	2015
		€	€
Kasgelden		8.874	9.356
Banksaldi		332.553	318.523
Deposito		6.362.392	5.554.226
Gelden onderweg		(2.265)	(2.193)
		6.701.554	5.879.912

De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de Stichting.

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Passiva

Eigen vermogen	(36)	2016	2015
		€	€
Kapitaal		845.037	845.036
Algemene reserve		362.763	391.852
Vrij besteedbaar vermogen		1.207.800	1.236.888
Bestemmingsreserves		4.138.008	4.438.346
Bestemd vermogen		4.138.008	4.438.346
		5.345.808	5.675.235

Kapitaal

Dit kapitaal is gevormd door de fusie met de rechtspersonen in de gemeenten Appingedam, Bedum, Bellingwedde, Delfzijl, De Marne, Eemsum, Grootegast, Haren, Hoogezand-Sappemeer, Leek, Loppersum, Marum, Oldambt, Slochteren, Ten Boer, Vlagtwedde, Winsum en Zuidhorn.

Algemene reserve

Het verloop is als volgt:

	€
Stand per 31 december 2015	391.852
Bij: Resultaatbestemming 2016	(29.089)
Stand per 31 december 2016	362.763

Bestemmingsreserves	Stand per	Resultaat	Stand per
	31-12-2015	bestemming	31-12-2016
	€	2016	€
Reizen	20.319	-	20.319
Oldambtplein	278.110	(25.939)	252.171
Vorming bredeschool Midwolda	47.356	(5.800)	41.556
Herinrichting bibliotheken	515.652	66.958	582.610
Ziektevervanging	134.000	-	134.000
Innovatie	200.000	(39.159)	160.841
Automatisering	15.287	(1.884)	13.403
Opleidingen	188.333	30.000	218.333
Aankoop media	219.208	(7.730)	211.478
Projecten	13.070	(3.430)	9.640
Simple Store Vlagtwedde	49.000	(5.600)	43.400
Gemeenten	758.012	(61.438)	696.574
Doelstelling legaat	860.739	56.930	917.669
Transitie bibliotheekwerk	1.139.261	(303.247)	836.014
	4.438.347	(300.339)	4.138.008

Reizen

Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor de financiering van studiereizen naar culturele instellingen in binnen- en buitenland.

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Bestemmingsreserves (vervolg)

Oldambtplein

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten van de inrichtingskosten in verband met de nieuwbouw in Winschoten te kunnen financieren.

Vorming bredeschool Midwolda

Deze bestemmingsreserve is bedoeld om de afschrijvingslasten voortkomend uit de bredeschool/bibliotheek in Midwolda te kunnen financieren.

Herinrichting bibliotheken

Deze bestemmingsreserve is bedoeld voor de financiering van de afschrijvingslasten van de herinrichting/huisvesting van bibliotheken.

Herinrichting bibliotheken	Stand per	Resultaat	Stand per
	31-12-2015	bestemming	31-12-2016
	€	€	€
Bibliotheek gemeente Appingedam	96.700	17.000	113.700
Bibliotheek gemeente Bedum	49.960	(7.015)	42.945
Bibliotheken gemeente Delfzijl	4.887	(1.779)	3.108
Bibliotheken gemeente Eemsmond	8.269	(1.500)	6.769
Bibliotheek gemeente Grootegast	18.497	(4.603)	13.894
Bibliotheek gemeente Haren	25.000	(5.000)	20.000
Bibliotheken gemeente Hoogezand-Sappemeer en Slochteren	91.400	97.300	188.700
Bibliotheek gemeente Leek	28.020	(5.521)	22.499
Bibliotheken gemeente Loppersum	37.806	(4.210)	33.596
Bibliotheken gemeente Vlagtwedde	49.491	(7.000)	42.491
Bibliotheken gemeente Winsum	45.811	(5.160)	40.651
Bibliotheken gemeente Zuidhorn	59.811	(5.554)	54.257
	515.652	66.958	582.610

Ziektevervanging

De bestemmingsreserve ziektevervanging is gevormd om de kosten van ziektevervanging te egaliseren voor de bibliotheken, met uitzondering van de bibliotheken in de gemeente Hoogezand-Sappemeer. Deze bestemmingsreserve wordt gevuld middels 3,5% van de brutoloonsum per gemeente, waarbij de onttrekkingen plaatsvinden op basis van de loonkosten van een zieke werknemer.

Innovatie

Bibliotheekorganisaties moeten innoveren om een bestaansrecht te houden in de steeds sneller veranderende wereld. Stichting Biblionet Groningen heeft een nieuwe strategische koers ontwikkeld, waarvoor innovatie noodzakelijk is. Hiervoor is derhalve een bestemmingsreserve gevormd, om deze noodzakelijke innovaties te kunnen financieren.

Automatisering

Deze bestemmingsreserve is bestemd voor o.a. de afschrijvingslasten en bijkomende lasten van de automatiseringsapparatuur.

Opleidingen

Deze bestemmingsreserve is ter dekking van eventuele extra lasten ten opzichte van de begroting inzake de opleidingskosten van het personeel. De dotatie heeft te maken met de hoger dan begrote opleidingskosten in 2017 waardoor de reserve op een te laag niveau uitkomt.

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Bestemmingsreserves (vervolg)

Aankoop media	Stand per 31-12-2015	Resultaat- bestemming 2016	Stand per 31-12-2016
	€	€	€
Bibliotheek gemeente Appingedam	12.000	(3.000)	9.000
Bibliotheek gemeente Bedum	15.500	(1.500)	14.000
Bibliotheek gemeente Bellingwedde	10.000	-	10.000
Bibliotheek gemeente Delfzijl	35.000	-	35.000
Bibliotheek gemeente De Marne	16.175	(3.230)	12.945
Bibliotheek gemeente Eemsum	-	-	-
Bibliotheek gemeente Grootegast	6.600	-	6.600
Bibliotheek gemeente Haren	2.700	-	2.700
Bibliotheek gemeente Hoogezand-Sappemeer	32.000	-	32.000
Bibliotheek gemeente Leek	-	-	-
Bibliotheek gemeente Loppersum	18.792	-	18.792
Bibliotheek gemeente Marum	6.785	-	6.785
Bibliotheek gemeente Oldambt	40.400	-	40.400
Bibliotheek gemeente Ten Boer	2.456	-	2.456
Bibliotheek gemeente Winsum	2.300	-	2.300
Bibliotheek gemeente Zuidhorn	18.500	-	18.500
	219.208	(7.730)	211.478

Simple Store Vlagtwedde

Deze bestemmingsreserve dient ter financiering van de invoering van het Simple Store bibliotheekconcept op de locatie Ter Apel. De vrijval zal gelijk zijn aan het aantal afschrijvingstermijnen (10 jaar).

Gemeenten	Stand per 31-12-2015	Resultaat- bestemming 2016	Stand per 31-12-2016
	€	€	€
Bestemmingsreserve gemeente Appingedam	-	34.000	34.000
Bestemmingsreserve gemeente Bedum	58.000	36.000	94.000
Bestemmingsreserve gemeente Bellingwedde	41.200	20.000	61.200
Bestemmingsreserve gemeente Delfzijl	113.167	(22.047)	91.120
Bestemmingsreserve gemeente De Marne	75.400	(30.083)	45.317
Bestemmingsreserve gemeente Eemsum	-	15.000	15.000
Bestemmingsreserve gemeente Grootegast	25.000	4.500	29.500
Bestemmingsreserve gemeente Haren	12.545	10.500	23.045
Bestemmingsreserve gemeente Hoogezand-Sappemeer	92.000	(70.000)	22.000
Bestemmingsreserve gemeente Loppersum	55.000	22.000	77.000
Bestemmingsreserve gemeente Marum	14.000	4.700	18.700
Bestemmingsreserve gemeente Oldambt	75.000	10.502	85.502
Bestemmingsreserve gemeente Slochteren	19.200	18.990	38.190
Bestemmingsreserve gemeente Ten Boer	10.500	1.600	12.100
Bestemmingsreserve gemeente Vlagtwedde	148.000	(148.000)	-
Bestemmingsreserve gemeente Winsum	14.000	30.900	44.900
Bestemmingsreserve gemeente Zuidhorn	5.000	-	5.000
	758.012	(61.438)	696.574

Doelstelling legaat

Deze bestemmingsreserve is in 2015 gevormd en wordt ingezet in lijn met de bestemming, zoals verwoord in het ontvangen legaat. In 2016 heeft nog een dotatie plaatsgevonden vanwege de definitieve afrekening.

Transitie bibliotheekwerk

Deze bestemmingsreserve is in 2015 gevormd en is bedoeld ter dekking van incidentele kosten om de transitie richting het bibliotheekwerk van de toekomst te realiseren. Hierbij wordt uitgegaan van de programmalijnen uit het beleidsplan.

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Voorzieningen	(37)	Stand per 31-12-2015	Dotatie 2016	Onttrekking 2016	Stand per 31-12-2016
	€	€	€	€	€
Jubileumuitkeringen		113.392	30.877	14.535	129.734
Voorziening langdurig zieken		5.869	36.648	5.869	36.648
Reorganisatievoorziening		489.623	-	378.503	111.120
		608.884	67.525	398.907	277.503

Jubileumuitkeringen

Deze voorziening is getroffen voor het uitkeren van beloningen op grond van de CAO aan medewerkers bij het bereiken van een 25- of 40-jarig dienstverband. De voorziening is eind 2006 gevormd op grond van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving. De dotaties zijn gebaseerd op een waardering van deze toekomstige uitgaven, uitgaande van een normaal personeelsverloop. Dotaties worden via de staat van baten en lasten verantwoord.

Voorziening langdurig zieken

De omvang van deze voorziening is bepaald op basis van de lengte van het ziekteverzuim en de kans dat een medewerker weer in staat is zijn werkzaamheden te hervatten. Bij de vorming is een inschatting gemaakt over het verwachte moment van hervatting van de werkzaamheden.

Reorganisatievoorziening

De op dit moment verantwoorde reorganisatievoorziening betreft vooral uitgestelde transitievergoedingen en afkoopsommen. Daarnaast betreft dit kosten voortkomend uit de artikelen 9 en 10 van de CAO (bijlage D). Het eerste artikel ziet toe op een vergoeding voor medewerkers die herplaatst zijn op een lagere functie(schaal) en recht hebben op doorbetaling van het oude salaris de eerste twee jaar. Het tweede artikel ziet toe op een aanvullende vergoeding (tijd-voor-tijd of geld) voor een langere reistijd bij herplaatsing, eveneens voor twee jaar.

Langlopende schulden

(38)

Geldlening van de Bank Nederlandse Gemeenten

Deze post betreft een tweetal leningen die in 2010 zijn verstrekt door de NV Bank Nederlandse Gemeenten. De eerste lening, voor een bedrag van €1.206.900, is gebruikt voor de aankoop van het gebouw in Grootegast tegen een rente van 4,35% en loopt af in 2050. Deze lening wordt in 40 jaar op basis van annuïteiten afgelost. De tweede lening, voor een bedrag van €257.200, is voor de aankoop van de inrichting van Grootegast. Deze lening is verstrekt tegen een rente van 3,2% en loopt af in 2020. Deze lening wordt in 10 jaar op basis van annuïteiten afgelost. De gemeente Grootegast heeft zich garant gesteld voor de annuïteiten van beide geldleningen.

	Stand per 31-12-2015	Stand per 31-12-2016		
	€	€		
Geldlening Grootegast	1.241.369	1.199.423		
	1.241.369	1.199.423		
	Stand per 31 december 2016	Aflossingsverplichting komend jaar	Resterende looptijd > 1 jaar	Resterende looptijd > 5 jaar
Lening o/g gebouw BNG	1.128.685	15.091	1.113.594	1.046.374
Lening o/g inventaris BNG	112.684	26.854	85.830	-
	1.241.369	41.945	1.199.424	1.046.374

Stichting Biblionet Groningen

16.11 Toelichting enkelvoudige balans per 31 december 2016

Rekening-courant bibliotheken	(40)	2016	2015
		€	€
Rekening-courant bibliotheken		1.823.821	1.410.338
Rekening-courant Biblionet Shared Service Centrum B.V.		78.226	47.466
Rekening-courant Biblionet Projecten B.V.		165.546	181.291
		2.067.593	1.639.095

Rekening-courant bibliotheken		2016	2015
		€	€
Rekening-courant Biblionet Bibliotheken B.V.		997.120	738.565
Rekening-courant Stichting Openbare Bibliotheken Menterwolde-Pekela-Veendam		533.663	438.916
Rekening-courant Stichting Openbare Bibliotheken Stadskanaal		293.038	232.857
		1.823.821	1.410.338

Rekening-courant Biblionet Bibliotheken B.V.

Het rekening-courant saldo betreft de rekening-courant met Biblionet Bibliotheken B.V., waar de in het verleden ingefuseerde bibliotheken zijn ondergebracht.

Kortlopende schulden

Belastingen, premies sociale verz. en pensioenen	(41)	2016	2015
		€	€
Loonheffing en sociale lasten		212.737	198.510
Pensioenfonds bibliotheekpersoneel		35.584	-
		248.321	198.510

Overige schulden en overlopende passiva	(42)	2016	2015
		€	€
Nog te betalen personeelskosten		12.814	11.900
Nog te betalen accountants- en administratiekosten		17.000	45.000
Nog te betalen automatiseringskosten		457	2.350
Kortlopende deel langlopende schulden		41.945	40.484
Personeelsvereniging Stichting Biblionet Groningen		2.840	4.929
Vooruitontvangen bedragen		23.085	106.425
Kunstbedrijven Westerkwartier		126.899	139.017
Vrijwilligersdag		11.445	27.261
Overige		90.262	57.014
		326.747	434.381

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Huur gebouwen

De serviceorganisatie kent een huurcontract voor de locatie De Mudden. De hieruit voortvloeiende jaarlijkse verplichting bedraagt ruim €180.000.

Fiscale eenheid

De Stichting Biblionet Groningen vormt tezamen met haar dochterondernemingen, alsmede andere (rechts)personen (met uitzondering van Stichting Groninger Forum) die zich bezig houden met het bibliotheekwerk in de provincie Groningen een fiscale eenheid voor de heffing van omzetbelasting. Elk der vennootschappen is volgens de standaard voorwaarden aansprakelijk voor de te betalen belasting van alle bij de fiscale eenheid betrokken entiteiten.

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Baten		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Subsidies	(43)	2.715.600	2.750.300	2.953.051

Subsidiebaten zijn opgenomen op basis van door de provincie en gemeenten afgegeven beschikkingen en/of met gemeenten specifiek overeengekomen afspraken (zie ook de toelichting bij de verschillende onderdelen van dit rapport). Het betreffen de structurele subsidies, op het moment van samenstellen van de jaarrekening zijn deze subsidies nog niet definitief vastgesteld.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Projectsubsidies	(44)	52.604	17.500	125.826

Deze projectsubsidies waren bij het opstellen van de begroting nog niet zeker en waren daarom voorzichtig begroot. In 2016 zijn subsidies ontvangen voor Klik&Tik, Voorleeswedstrijd, Schoolschrijver, Belastingdienst en Boekstart in de Kinderopvang.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Dienstverlening bibliotheken	(45)	2.546.594	2.448.060	2.297.326

Deze post betreft de dienstverlening aan de bibliotheken in de provincie Groningen, die bestaat uit producten en diensten van de productencatalogus. Daarnaast is hier ook de dienstverlening opgenomen aan Stichting Groninger Forum, die valt binnen de netwerkafspraken. De werkelijke personeelskosten zijn hier niet opgenomen; deze worden rechtstreeks aan de bibliotheken (in de kostenpost personeelskosten) doorberekend.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
		€	€	€
Overige bedrijfsopbrengsten	(46)			
Subsidie Fac. Organisatie Kunstbedrijven Westerkwartier		30.000	30.000	30.000
Drukwerk		4.379	19.800	9.848
Activiteiten door afdelingen van de serviceorganisatie		390.527	390.540	481.480
Overige		97.353	25.400	947.106
		522.259	465.740	1.468.434

De overige bedrijfsopbrengsten vallen ruim €66.500 hoger uit dan de begroting. De oorzaak hiervan ligt voornamelijk in de definitieve bepaling van het in 2015 toegekende legaat. Deze lag ruim €56.000 hoger dan in 2015 aangenomen.

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Lasten		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Personeelskosten	(47)	€	€	€
Salarissen		4.706.089	4.688.186	4.613.749
Sociale lasten		838.840	803.025	789.204
Pensioenpremies		732.786	751.269	594.823
Loonkosten door derden		300.127	517.300	392.783
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		6.577.842	6.759.780	6.390.559
af: doorbelasting zelfstandige bibliotheken		(702.974)	(756.360)	(776.656)
doorbelasting groep		(2.315.483)	(2.533.720)	(2.477.749)
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
Brutosalarissen (incl. sociale lasten en pensioenpremies)		3.559.385	3.469.700	3.136.154
Werving en selectiekosten		20.568	-	-
Consumpties		20.740	6.000	7.723
Reiskosten		132.192	122.400	113.849
Dienstverlening Arbodienst		21.283	46.800	36.328
Kosten ziektevervangng		22.919	86.200	34.361
af: bijdrage bibliotheken		(22.919)	(86.200)	(34.361)
Opleidingen		205.932	171.500	101.718
af: bijdrage bibliotheken		(60.060)	(53.000)	(61.726)
Mutatie voorziening jubileumuitkeringen		(9.830)	-	7.411
af: bijdrage bibliotheken		4.921	-	(15.266)
Vrijwilligersdag		5.000	5.000	5.000
Overige personeelskosten		104.902	150.300	80.597
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		4.005.033	3.918.700	3.411.788

De personeelkosten zijn ruim €110.000 hoger dan begroot (2,8%). De personeelskosten van de medewerkers in loondienst zijn hoger, terwijl de inhuur van derden lager is dan begroot. In vergelijking met 2015 is er een stijging van €618.000 te zien. De brutoloonsum, na aftrek van doorbelasting aan derden, is ruim €447.000 hoger dan voorgaand jaar. Belangrijkste redenen hiervoor is hogere inzet van (deels tijdelijk) personeel om de transitie van de organisatie te ondersteunen. De opleidingskosten zijn, in tegenstelling tot eerdere jaren, licht hoger dan begroot en ruim €104.000 hoger dan in 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat er meer opleidingen zijn gevolgd door de medewerkers.

Bestuurs- en organisatiekosten	(48)	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Bestuurs- en organisatiekosten		€	€	€
af: bijdrage bibliotheken		414.325	368.650	379.963
		(38.360)	(38.300)	(51.942)
		<hr/>	<hr/>	<hr/>
		375.965	330.350	328.021

De stijging van bovenstaande post ten opzichte van de begroting ligt voornamelijk in het feit dat er extra is ingezet op het strategisch beleid van Stichting Biblionet Groningen, waardoor de kosten voor representatie en publiciteit en voorlichting hoger zijn dan begroot. Daarnaast zijn ook de kosten van contributies en lidmaatschappen hoger dan begroot.

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Lasten		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Huisvestingskosten	(49)	€	€	€
Huren		200.195	199.600	231.330
Afschrijvingen		24.917	32.000	26.263
Overige huisvestingskosten		124.169	121.950	(71.974)
		349.281	353.550	185.619
Administratiekosten	(50)	€	€	€
Drukwerk		18.946	30.600	23.809
Kantoorbenodigdheden, porti en vracht		113.490	81.500	87.931
Overige administratiekosten		137.209	155.700	239.436
		269.645	267.800	351.176
Logistiek	(51)	€	€	€
Brandstof, onderhoud, belastingen en verzekeringen		28.723	26.200	42.284
Dotatie kostenegaliseringsvoorziening onderhoud bussen		-	-	(20.883)
Afschrijving transportmiddelen		18.556	20.000	40.473
		47.279	46.200	61.874

De kosten van logistiek zijn in lijn met de begroting 2016. Met uitzondering van de onderhoudskosten die €2.500 hoger zijn dan begroot, zijn alle kostenonderdelen licht lager dan begroot.

Automatiseringskosten	(52)	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Kantoor- en bibliotheekautomatisering		461.572	388.600	409.286
Afschrijvingen automatisering		195.431	232.500	191.411
Datacommunicatie		28.012	32.800	31.386
		685.015	653.900	632.083

De automatiseringskosten zijn in totaal ruim €31.000 hoger dan begroot. De afschrijvingen zijn lager dan begroot, doordat er minder investeringen zijn gerealiseerd. Gelijktijdig zijn de reguliere kosten voor onderhoud van kantoor- en bibliotheekautomatisering hoger dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door het feit dat er nieuwe software is aangeschaft.

Collectiekosten	(53)	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Aankoop informatiedragers		38.958	16.400	35.671
Informatiebanken		222.000	222.000	222.002
		260.958	238.400	257.673

De collectiekosten zijn hoger dan begroot, maar liggen in lijn met de kosten van 2015. Dit wordt veroorzaakt doordat er meer informatiedragers zijn aangeschaft dan begroot.

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Lasten

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Projecten	(54)	€	€	€
Kosten boek- en leespromotie		18.062	17.500	127.989
Overige projectkosten		52.803	-	-
		<u>70.865</u>	<u>17.500</u>	<u>127.989</u>

Onder deze kostenpost zijn onder andere kosten van de volgende projecten verantwoord: Boekstart in de Kinderopvang, Schrijver, Nationale Voorleeswedstrijd, Belastingdienst en de Nationale Voorleesdagen.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Overige kosten	(55)	€	€	€
Overige baten en lasten		55.584	83.200	11.688
Leengeldvergoedingen bibliobussen		-	-	14.274
		<u>55.584</u>	<u>83.200</u>	<u>25.962</u>

De post overige baten en lasten bestaat voornamelijk uit enkele incidentele lasten, samenhangend met de innovatie en ontwikkeling van de organisatie. Deze zijn lager dan begroot, doordat er minder activiteiten zijn gerealiseerd.

		Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
Financiële baten en lasten	(56)	€	€	€
Interest rekening-courant banken en bibliotheken		12.901	22.800	23.559
		<u>12.901</u>	<u>22.800</u>	<u>23.559</u>

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

De Stichting heeft in 2016 een bedrag uitgegeven aan vergoeding voor de leden van de Raad van Toezicht, een bedrag van €27.884 (2015: €19.500).

Bezoldiging topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Dhr. A. Middelveld
Functiegegevens	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1
Gewezen topfunctionaris?	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja

Individueel WNT-maximum **179.000**

Bezoldiging

Beloning	108.720
Belastbare onkostenvergoedingen	0
Beloningen betaalbaar op termijn	20.202
Subtotaal	128.922

-/- Onverschuldigd betaald bedrag -

Totaal bezoldiging **128.922**

Verplichte motivering indien overschrijding: n.v.t.

Gegevens 2015

Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2015 (in fte)	1

Bezoldiging 2015

Beloning	108.354
Belastbare onkostenvergoedingen	149
Beloningen betaalbaar op termijn	19.500
Totaal bezoldiging 2015	128.003

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	Dhr. J.J. Stavast	Mevr. E.I. van Leeuwen-Seelt	Dhr. M.H. Disberg
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 10/4
Individueel WNT-maximum	26.850	17.900	17.900
Bezoldiging			
Beloning	11.055	8.000	4.346
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	11.055	8.000	4.346
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	11.055	8.000	4.346
Verplichte motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015			
Beloning	4.500	3.000	3.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	4.500	3.000	3.000

De fiscale verwerking van de vergoedingen is in 2016 met terugwerkende kracht vanaf 2015 herzien, dit is de belangrijkste reden van de afwijking van 2016 ten opzichte van 2015.

Stichting Biblionet Groningen

16.12 Toelichting enkelvoudige staat van baten en lasten 2016

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

Bedragen x € 1	Dhr. R. Wielinga	Dhr. L.J.G. Derksen	Mevr. J.C.M. van Schie
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 23/10
Individueel WNT-maximum	17.900	17.900	17.900
Bezoldiging			
Beloning	8.000	5.000	7.038
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Subtotaal	8.000	5.000	7.038
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	-	-	-
Totaal bezoldiging	8.000	5.000	7.038
Verplichte motivering indien overschrijding:	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015			
Aanvang en einde functievervulling in 2015	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2015			
Beloning	3.000	3.000	3.000
Belastbare onkostenvergoedingen	-	-	-
Beloningen betaalbaar op termijn	-	-	-
Totaal bezoldiging 2015	3.000	3.000	3.000

De fiscale verwerking van de vergoedingen is in 2016 met terugwerkende kracht vanaf 2015 herzien, dit is de belangrijkste reden van de afwijking van 2016 ten opzichte van 2015.

Overige gegevens

Stichting Biblionet Groningen

Resultaatbestemming

De Raad van Bestuur stelt voor het resultaat als volgt te bestemmen:

	Rekening 2016
	€
- Bestemmingsreserve opleidingen	30.000
- Bestemmingsreserve aankoop media	(7.730)
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	66.958
- Bestemmingsreserve innovatie	(39.159)
- Bestemmingsreserve automatisering	(1.884)
- Bestemmingsreserve projecten	(3.430)
- Bestemmingsreserve gemeenten	(61.438)
- Bestemmingsreserve bredeschool Midwolda	(5.800)
- Bestemmingsreserve Oldambtplein	(25.939)
- Bestemmingsreserve Simple Store Vlagtwedde	(5.600)
- Bestemmingsreserve ziektevervangning	-
- Bestemmingsreserve doelstelling legaat	56.930
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk	(303.247)
- Algemene reserve	(29.089)
	<hr/>
	(329.428)

Gebeurtenissen na balansdatum

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die invloed hebben op de jaarrekening of de inhoud daarvan.

Stichting Biblionet Groningen

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van bestuur en de raad van toezicht van Stichting Biblionet Groningen

Verklaring over de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2016

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2016 van Stichting Biblionet te Groningen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Biblionet op 31 december 2016 in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2016;
- de geconsolideerde en enkelvoudige staat van baten en lasten over 2016;
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Biblionet zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Verklaring over de in het rapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het rapport andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en de Nederlandse Standaard 720.

Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven".

Stichting Biblionet Groningen

Beschrijving van verantwoordelijkheden voor de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de Richtlijn voor de Jaarverslaggeving 640 "Organisaties zonder winststreven" en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderneming in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de entiteit.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de instelling haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen.
- Het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Groningen, 30 mei 2017

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. drs. R.T.H. Wortelboer RA

Bijlagen:

- 1** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Appingedam
- 2** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Bedum
- 3** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Bellingwedde
- 4** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Delfzijl
- 5** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente De Marne
- 6** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Eemsum
- 7** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Grootegast
- 8** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Haren
- 9** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeenten
Hoogezand-Sappemeer en Slochteren
- 10** Baten en lasten 2016 bibliotheek gemeente Leek
- 11** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Loppersum
- 12** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Marum
- 13** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Oldambt
- 14** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Ten Boer
- 15** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Vlagtwedde
- 16** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Winsum
- 17** Baten en lasten 2016 bibliotheken gemeente Zuidhorn
- 18** Specificatie wettelijke- en autonome taken Provincie Groningen

**Aandeel bibliotheek gemeente Appingedam
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	241.024	229.770	266.957
Projectsubsidies	7.537	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	70.568	67.300	66.781
Som van de bedrijfsbaten	319.129	297.070	333.738
Personeelskosten	84.891	123.580	118.328
Bestuurs- en organisatiekosten	49.509	49.810	42.494
Huisvestingskosten	33.182	44.730	30.284
Administratiekosten	11.326	13.190	11.506
Logistiek	2.745	2.750	2.711
Automatiseringskosten	23.924	24.690	24.617
Collectiekosten	47.001	41.090	43.443
Projectkosten	7.272	-	-
Overige kosten	10.882	12.780	12.591
Som van de bedrijfslasten	270.732	312.620	285.974
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	48.397	(15.550)	47.764
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	48.397	(15.550)	47.764
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	17.000	-	44.700
- Bestemmingsreserve aankoop media	(3.000)	-	3.000
- Bestemmingsreserve gemeente Appingedam	34.000	(15.550)	-
- Algemene reserve	397	-	64
	48.397	(15.550)	47.764

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In haar brief van 25 januari 2016 geeft de gemeente Appingedam aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €214.600. In de begroting was rekening gehouden met een bedrag van €203.360, vanwege een aangekondigde bezuiniging van €39.500 ten opzichte van 2015. In een later stadium is door de gemeente besloten de bezuiniging (ook met het oog op de nieuwe huisvesting) voor een deel ongedaan te maken. Daarnaast is er onder deze post ook een bedrag van ruim €26.400 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn projectsubsidies verantwoord van de gemeente Appingedam betreffende de inzet van een combinatiefunctionaris en van Stichting Lezen betreffende de dBos voor basisschool Opwierde.

Toelichting (vervolg)

Personeelskosten

De lagere personeelskosten worden veroorzaakt door het vertrek van medewerkers vanwege pensioen of een functie elders. Deze medewerkers zijn in 2016 niet vervangen. Ook een zieke medewerker is niet volledig vervangen. Daarnaast was er ureninzet van vaste medewerkers in projecten, waarvoor een vergoeding is ontvangen.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn lager uitgevallen dan begroot. De Bibliotheek Appingedam zal in 2017 een nieuwe locatie betrekken. Dit betekent dat er op dit moment (en ook in 2016) zo beperkt mogelijk geïnvesteerd wordt in onderhoud en aankoop van inrichting en meubilair. Hierdoor vallen de afschrijvings- en onderhoudskosten lager uit. Ook de energielasten zijn aanzienlijk lager vanwege een forse teruggave voor elektriciteit vanuit 2015. De voorschotten zijn naar aanleiding hiervan lager ingeschat. In de begroting is nog uitgegaan van hogere elektriciteitslasten.

Collectiekosten

De collectiekosten zijn hoger dan begroot, vanwege de aanschaf voor verschillende dBos-scholen in de gemeente. Hier staan ook hogere opbrengsten tegenover. In de begroting was hiermee nog geen rekening gehouden.

Projectkosten

Onder deze post zijn kosten voor de projecten in het kader van de combinatiefunctionaris en dBos verantwoord.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van ruim €48.000. Hoofdzakelijk komt dit door hogere subsidies en overige opbrengsten in het kader van dBos, waarmee nog geen rekening was gehouden in de begroting. De personeelskosten en de huisvestingskosten zijn fors lager dan begroot. Ter dekking van de onderbesteding van de collectiekosten voor de dBos-scholen in 2015, is in 2015 een bedrag van €3.000 aan de hiervoor bedoelde bestemmingsreserve aankoop media gedoteerd. In 2016 wordt dit bedrag weer onttrokken vanwege de besteding hiervan in 2016. Een bedrag van €34.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Appingedam, om toekomstig nieuw beleid te kunnen financieren en een bedrag van €17.000 wordt gedoteerd aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken ter financiering van de inrichting van de het nieuwe pand. Het resterende bedrag wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheek gemeente Bedum
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	244.483	245.560	241.889
Projectsubsidies	6.100	4.700	8.032
Overige bedrijfsopbrengsten	50.267	49.650	51.476
Som van de bedrijfsbaten	300.850	299.910	301.397
Personeelskosten	45.003	79.150	58.372
Bestuurs- en organisatiekosten	42.832	45.940	35.428
Huisvestingskosten	92.689	93.960	91.465
Administratiekosten	8.486	8.740	7.766
Logistiek	1.830	2.750	1.807
Automatiseringskosten	21.457	22.890	22.847
Collectiekosten	42.662	38.570	43.405
Projectkosten	6.260	4.700	8.339
Overige kosten	11.646	12.080	11.895
Som van de bedrijfslasten	272.865	308.780	281.323
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	27.985	(8.870)	20.075
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	27.985	(8.870)	20.075
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(7.015)	(8.870)	(7.015)
- Bestemmingsreserve aankoop media	(1.500)	-	1.500
- Bestemmingsreserve gemeente Bedum	36.000	-	25.000
- Algemene reserve	500	-	590
	27.985	(8.870)	20.075

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 3 december 2015 geeft de gemeente Bedum aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €221.513. Dit bedrag is iets lager dan begroot vanwege een lagere indexering dan waarmee rekening is gehouden. Daarnaast is er onder de post subsidies een bedrag van bijna €23.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder de projectsubsidies wordt de door de gemeente Bedum beschikbaar gestelde subsidie in het kader van het project VVE verantwoord. Daarnaast is een subsidie van Stichting Lezen voor de dBos van basisschool 't Groenland ontvangen. Hiermee is in de begroting geen rekening gehouden.

Toelichting (vervolg)

Personeelskosten

De personeelskosten zijn lager dan begroot, omdat er beperkt gebruik is gemaakt van het vervangingsbudget voor ziekte en vakantie. Ook is een vacature Leesbevordering & Informatievaardigheden, in afwachting van een netwerkbreed plan in het kader van de nieuwe programmalijnen, pas in 2017 ingevuld.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van bijna €28.000. Hoofdzakelijk wordt dit veroorzaakt door lagere personeelskosten. Ter compensatie van de onderbesteding op de collectiekosten voor de dBos in Bedum in 2015, is in 2015 €1.500 toegevoegd aan de hiervoor bedoelde bestemmingsreserve aankoop media. In 2016 is dit bedrag extra besteed en wordt het weer onttrokken. Aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken wordt €7.015 onttrokken, ter dekking van de afschrijvingslasten voor investeringen in restyling in de Bibliotheek Bedum. Een bedrag van €36.000 wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Bedum, om invulling te kunnen geven aan toekomstige speerpunten van bibliotheekbeleid en aanpassingen in het kader van de Bibliotheek 3.0.

**Aandeel bibliotheek gemeente Bellingwedde
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	194.879	194.880	193.934
Projectsubsidies	22.550	10.000	16.426
Overige bedrijfsopbrengsten	26.011	23.600	29.889
Som van de bedrijfsbaten	243.440	228.480	240.249
Personeelskosten	50.730	58.380	39.397
Bestuurs- en organisatiekosten	36.388	36.310	30.724
Huisvestingskosten	42.179	43.700	43.223
Administratiekosten	10.326	11.880	9.711
Logistiek	3.660	3.660	3.614
Automatiseringskosten	19.324	22.370	21.057
Collectiekosten	33.678	30.920	35.004
Projectkosten	21.423	10.000	16.529
Overige kosten	5.445	11.260	20.777
Som van de bedrijfslasten	223.153	228.480	220.036
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	20.287	-	20.213
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	20.287	-	20.213
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve gemeente Bellingwedde	20.000	-	20.200
- Algemene reserve	287	-	13
	20.287	-	20.213

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In haar brief van 26 april 2016 geeft de gemeente Bellingwedde aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €174.760. Daarnaast is er onder de post subsidies ook een bedrag van ruim €20.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post worden de projectsubsidies voor Onderwijsachterstanden Beleid (OAB) en Digidreumes verantwoord. Beide subsidies zijn beschikbaar gesteld door de gemeente Bellingwedde. Met de projectsubsidie voor Digidreumes is in de begroting nog geen rekening gehouden. Dit verklaart het hogere bedrag aan projectsubsidies ten opzichte van de begroting.

Toelichting (vervolg)

Personeelskosten

In 2016 zijn de brutosalarissen lager dan begroot, vanwege de inzet van reguliere medewerkers in projecten. Hiervoor is maar op beperkte schaal vervanging ingezet.

Projectkosten

Zoals eerder vermeld, is er in de begroting geen rekening gehouden met het project Digidreumes. Daarom zijn ook de projectkosten hoger uitgevallen.

Overige kosten

Onder deze post is een bedrag begroot ter realisering van afhaalpunten in de gemeente Bellingwedde, dit is echter niet gerealiseerd. Dit verklaart de lagere overige kosten.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van ruim €20.000. Hoofdzakelijk komt dit door lagere kosten voor personeel en overige. Ook diverse andere kostenposten zijn licht onderbested. Het bedrag van €20.000 zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Bellingwedde, om invulling te kunnen geven aan toekomstige speerpunten van bibliotheekbeleid.

**Aandeel bibliotheken gemeente Delfzijl
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	491.200	491.270	590.624
Projectsubsidies	4.545	-	2.410
Overige bedrijfsopbrengsten	118.628	92.370	96.723
Som van de bedrijfsbaten	614.373	583.640	689.757
Personeelskosten	249.717	245.660	250.808
Bestuurs- en organisatiekosten	101.404	102.750	86.528
Huisvestingskosten	104.885	115.210	94.395
Administratiekosten	24.458	29.970	23.425
Logistiek	4.575	4.580	4.518
Automatiseringskosten	49.031	49.300	49.951
Collectiekosten	83.716	87.380	89.110
Projectkosten	4.764	-	3.261
Overige kosten	15.641	17.000	37.534
Som van de bedrijfslasten	638.191	651.850	639.530
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(23.818)	(68.210)	50.227
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(23.818)	(68.210)	50.227
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(1.779)	-	(3.128)
- Bestemmingsreserve aankoop media	-	(15.000)	-
- Bestemmingsreserve gemeente Delfzijl	(22.047)	(53.210)	53.000
- Algemene reserve	8	-	355
	(23.818)	(68.210)	50.227

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 22 december 2015 geeft de gemeente Delfzijl aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €435.300. Dit bedrag is €100.000 lager dan het subsidiebedrag in 2015. Ook is onder de post subsidies een bedrag van bijna €56.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn subsidies in het kader van Boekstart in de Kinderopvang en dBos van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn ruim €26.000 hoger dan begroot, onder andere vanwege niet begrote opbrengsten voor dienstverlening aan scholen en kinderdagverblijven in het kader van dBos. Hier staan ook hogere kosten tegenover.

Toelichting (vervolg)

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn ruim €10.000 lager dan begroot. Dit is hoofdzakelijk veroorzaakt doordat de afschrijvingslasten lager zijn uitgevallen vanwege uitblijvende investeringen. Er vindt overleg plaats met de gemeente over waar de centrale bibliotheekvestiging gehuisvest moet gaan worden in de toekomst. Daardoor zijn investeringen in de huidige locatie in 2016, net als in de jaren hiervoor, tot een minimum beperkt. Ook de energielasten vallen veel lager uit.

Administratiekosten

De daling van de administratiekosten wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor fotokopiëren en kantoorbenodigdheden. Er is een nieuw kopieercontract afgesloten tegen lagere kosten.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een negatief saldo van bijna €24.000. Dankzij terughoudend beleid en onduidelijkheid over huisvesting in de toekomst en hogere bedrijfsopbrengsten, is het negatief saldo lager dan het begrote negatief saldo van ruim €68.000. Daarom wordt, volgens afspraak met de gemeente Delfzijl, ruim €22.000 onttrokken uit de bestemmingsreserve gemeente Delfzijl. Een bedrag van €1.779 wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken, ter dekking van de afschrijvingslasten voor inventaris.

**Aandeel bibliotheek gemeente De Marne
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	121.845	122.350	261.219
Projectsubsidies	-	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	44.432	47.700	46.522
Som van de bedrijfsbaten	166.277	170.050	307.741
Personeelskosten	27.724	23.000	62.824
Bestuurs- en organisatiekosten	38.991	39.560	34.264
Huisvestingskosten	81.998	70.000	81.553
Administratiekosten	9.313	12.000	10.021
Logistiek	1.830	2.750	1.807
Automatiseringskosten	25.165	21.000	26.782
Collectiekosten	33.759	36.140	45.907
Overige kosten	8.210	10.000	8.660
Som van de bedrijfslasten	226.990	214.450	271.818
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(60.713)	(44.400)	35.923
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(60.713)	(44.400)	35.923
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve gemeente De Marne	(30.083)	(13.770)	35.900
- Bestemmingsreserve aankoop media	(3.230)	(3.230)	-
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk	(27.400)	-	-
- Algemene reserve	-	(27.400)	23
	(60.713)	(44.400)	35.923

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 17 februari 2016 geeft de gemeente De Marne aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €99.500. In de begroting 2016 is rekening gehouden met een hogere subsidie (€100.000). Hoewel de subsidie ontoereikend is om de Bibliotheek Leens met de huidige huisvestingskosten, collectie en minimale personeelsbezetting in stand te houden, is deze subsidie inclusief de kosten van de dienstverlening voor dBos-scholen (personeelsuren). Stichting Biblionet Groningen heeft de opdracht aanvaard om de exploitatie na drie jaar sluitend te krijgen binnen de financiële subsidiekaders van de gemeente De Marne, in samenwerking met andere organisaties, burgers en de gemeente. Er is echter geen oplossing in zicht en het tekort loopt snel op. De laatste ontwikkelingen met betrekking tot de rol van de provincie en gemeenten bij het in stand houden en financieren van het bibliotheekwerk hebben geen gunstige invloed op de toekomstige lokale exploitatietekorten.

Onder de post subsidies is in 2016 naast de lokale subsidie tevens een bedrag van ruim €22.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Toelichting (vervolg)

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn lager dan begroot, vanwege het feit dat de tijdelijke bijdrage aan de provinciale collectie door Stichting Biblionet Groningen lager is dan begroot. In de begroting is rekening gehouden met een bijdrage van €10.000. In werkelijkheid is minder aangeschaft, waardoor de bijdrage vastgesteld is op ruim €7.600.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn in 2016 hoger uitgevallen dan begroot. De begrote formatie en ook het vervangingsbudget was zodanig krap, dat er meer uren ingezet zijn om de noodzakelijke werkzaamheden te kunnen uitvoeren.

Huisvestingskosten

Deze kosten zijn hoger uitgevallen dan begroot vanwege hogere huurlasten dan begroot. Stichting Biblionet Groningen heeft gekozen voor een huurverlenging van drie jaar in plaats van vijf jaar in verband met de onzekere financiële situatie van de Bibliotheek Leens. Dit betekent dat de verhuurder geen huurkorting heeft gegeven.

Toelichting op het resultaat

Ondanks terughoudend beleid en extra inzet van vrijwillige medewerkers valt het begrote tekort van ruim €44.000 ruim €16.300 hoger uit, voornamelijk vanwege hogere huurlasten en lagere opbrengsten. Dit betekent dat een bedrag van ruim €35.000 (inclusief de collectiebijdrage) gefinancierd wordt door Stichting Biblionet Groningen en ruim €33.000 ten laste gebracht wordt van de bestemmingsreserve gemeente De Marne. Dit is een zorgelijke situatie die vraagt om maatregelen op korte termijn.

**Aandeel bibliotheken gemeente Eemsmond
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	304.504	304.520	304.042
Projectsubsidies	1.033	-	2.410
Overige bedrijfsopbrengsten	100.921	91.290	105.439
Som van de bedrijfsbaten	406.458	395.810	411.891
Personeelskosten	127.412	125.310	129.521
Bestuurs- en organisatiekosten	62.534	61.840	56.248
Huisvestingskosten	69.575	72.980	76.544
Administratiekosten	20.150	20.700	19.850
Logistiek	6.405	6.410	6.325
Automatiseringskosten	34.469	37.370	37.572
Collectiekosten	52.924	54.010	73.533
Projectkosten	1.340	-	2.869
Overige kosten	15.525	18.690	16.439
Som van de bedrijfslasten	390.334	397.310	418.901
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	16.124	(1.500)	(7.010)
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	16.124	(1.500)	(7.010)
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(1.500)	(1.500)	(1.500)
- Bestemmingsreserve aankoop media	-	-	(3.076)
- Bestemmingsreserve gemeente Eemsmond	15.000	-	-
- Algemene reserve	2.624	-	(2.434)
	16.124	(1.500)	(7.010)

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 11 januari 2016 geeft de gemeente Eemsmond aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €269.810. Onder de post subsidies is ook een bedrag van ongeveer €35.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn subsidies in het kader van Boekstart in de Kinderopvang en dBos van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. De overige bedrijfsopbrengsten vallen hoger uit dan begroot (ruim €9.600), voornamelijk doordat er meer contributies zijn ontvangen dan verwacht, omdat de verwachte terugloop van betalende leners (sluiting van de vestiging Usquert) langzamer gaat dan verwacht. Daarnaast zijn ook de activiteitenopbrengsten hoger dan begroot, vanwege bijdragen voor de dBos-vestigingen in de gemeente Eemsmond. Hier staan echter ook hogere kosten tegenover.

Toelichting (vervolg)

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van ruim €16.000. Voor de gemeente Eemsmond was in de begroting 2016 rekening gehouden met een tekort van €1.500, dat gedekt zou worden uit de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken. Volgens plan wordt €1.500 onttrokken ter dekking van een deel van de afschrijvingslasten. Een deel van het positief saldo wordt gedoteerd aan de bestemmingsreserve gemeente Eemsmond (€15.000) ter financiering van toekomstig nieuw beleid, het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheek gemeente Grootegast
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	327.727	327.730	327.219
Projectsubsidies	1.930	-	1.400
Overige bedrijfsopbrengsten	44.406	56.170	46.412
Som van de bedrijfsbaten	374.063	383.900	375.032
Personeelskosten	103.411	96.630	100.281
Bestuurs- en organisatiekosten	49.420	55.340	42.409
Huisvestingskosten	119.152	126.340	122.337
Administratiekosten	11.073	12.330	11.152
Logistiek	1.830	1.830	1.807
Automatiseringskosten	27.049	31.960	27.905
Collectiekosten	45.921	47.260	45.000
Projectkosten	1.950	-	1.134
Overige kosten	9.921	10.810	10.376
Som van de bedrijfslasten	369.727	382.500	362.400
Financiële baten en lasten	(4.439)	(6.000)	(5.245)
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(103)	(4.600)	7.386
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(103)	(4.600)	7.386
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(4.603)	(4.600)	(4.603)
- Bestemmingsreserve gemeente Grootegast	4.500	-	12.000
- Algemene reserve	-	-	(10)
	(103)	(4.600)	7.387

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 12 november 2015 geeft de gemeente Grootegast aan voor 2016 een bedrag van €301.056 beschikbaar te stellen. Daarnaast is onder deze post een bedrag van ruim €26.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn subsidies in het kader van Boekstart in de Kinderopvang en dBos van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. De leerlingenbijdragen in het kader van dBos zijn lager dan begroot. In de gemeente Grootegast is in de begroting rekening gehouden met realisatie van het dBos-concept op alle scholen. In werkelijkheid heeft dit niet plaatsgevonden. Dit betekent dat er ruim €11.000 minder opbrengsten zijn binnengekomen, maar daardoor ook minder kosten zijn gemaakt.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn hoger dan begroot, vanwege hogere inzet van personeel voor vervanging bij vakantie en verlof.

Toelichting (vervolg)

Bestuurs- & organisatiekosten

Deze kosten zijn lager dan begroot, omdat de activiteitenbudgetten voor dBos niet zijn besteed (zie ook de toelichting bij de overige bedrijfsopbrengsten).

Huisvestingskosten

Ook deze post is lager dan begroot, vanwege lagere huurlasten. Het pand van de Bibliotheek Grootegast is eigendom van Stichting Biblionet Groningen. De werkelijke kosten van het pand worden jaarlijks als huur doorberekend in de lokale begroting. In 2016 waren deze kosten lager dan verwacht. De rentekosten vielen lager uit dan begroot.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een klein negatief saldo van ruim €100 in plaats van het begrote negatieve saldo van €4.600. Na resultaat wordt een bedrag van €4.600 ter dekking van afschrijvingslasten van de herinrichting van de bibliotheek onttrokken uit de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken en wordt een bedrag van €4.500 gedoteerd aan de bestemmingsreserve gemeente Grootegast, om een deel van de initiële kosten van nieuwe dBos-vestigingen in de gemeente Grootegast te kunnen financieren.

**Aandeel bibliotheek gemeente Haren
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	570.962	556.780	572.578
Projectsubsidies	3.615	-	9.835
Overige bedrijfsopbrengsten	148.778	146.200	145.846
Som van de bedrijfsbaten	723.355	702.980	728.259
Personeelskosten	235.218	224.810	251.241
Bestuurs- en organisatiekosten	77.517	74.830	70.249
Huisvestingskosten	241.218	238.880	237.021
Administratiekosten	18.941	21.450	17.776
Logistiek	2.745	2.750	2.711
Automatiseringskosten	44.935	53.700	44.695
Collectiekosten	66.721	64.650	76.295
Projectkosten	3.652	-	8.217
Overige kosten	26.887	26.910	26.510
Som van de bedrijfslasten	717.834	707.980	734.715
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	5.521	(5.000)	(6.456)
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	5.521	(5.000)	(6.456)
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(5.000)	(5.000)	(5.000)
- Bestemmingsreserve gemeente Haren	10.500	-	(1.456)
- Algemene reserve	21	-	-
	5.521	(5.000)	(6.456)

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

Met de gemeente Haren is een meerjarenbeschikking voor de jaren 2014 tot en met 2017 afgesproken. Jaarlijks wordt de subsidie bijgesteld met een loonindex en een prijsindex ter compensatie van niet beïnvloedbare kosten. In 2016 is een loonindex van 1,24% toegepast op het aandeel loongevoelige kosten (32% van de basissubsidie 2015) en een prijsindex van 0,4% op het aandeel prijsgevoelige kosten (68% van de basissubsidie 2015). Daarna wordt de huurcomponent toegevoegd en het te bezuinigen bedrag van €25.000 in mindering gebracht. De subsidie van de gemeente Haren bedraagt in 2016 dan €529.329, zoals aangegeven in de brief van 21 december 2015. Per saldo is er meer subsidie binnengekomen dan begroot. Daarnaast is onder deze post een bedrag van ruim €41.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Toelichting (vervolg)

Projectsubsidies

Onder deze post zijn subsidies voor Boekstart in de Kinderopvang van Stichting Lezen verantwoord.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn hoger dan begroot, omdat er in 2016 meer verlofuren meegenomen zijn naar het volgende jaar en ook de overige personeelskosten hoger uitvielen door jubilea en afscheid van diverse collega's.

Automatiseringskosten

De automatiseringskosten zijn lager dan begroot, vanwege minder afschrijvingskosten. Apparatuur voor zelfservice wordt steeds geavanceerder, maar is soms ook goedkoper te vervangen. Daarom is niet het complete budget besteed.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een voordelig saldo van ruim €5.500 in plaats van het begrote nadelige saldo van €5.000. Het verschil wordt vooral veroorzaakt door hogere subsidies. Er wordt een bedrag van €5.000 ter dekking van afschrijvingslasten van de herinrichting van de bibliotheek onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserve, waarna een bedrag van €10.500 ten gunste gebracht wordt van de bestemmingsreserve gemeente Haren om toekomstig nieuw beleid te kunnen financieren.

**Aandeel bibliotheken gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	1.461.717	1.250.430	1.219.240
Projectsubsidies	92.278	70.000	91.067
Overige bedrijfsopbrengsten	314.158	350.580	345.039
Som van de bedrijfsbaten	1.868.153	1.671.010	1.655.346
Personeelskosten	801.536	789.270	633.611
Bestuurs- en organisatiekosten	221.034	217.480	174.074
Huisvestingskosten	264.573	177.210	104.969
Administratiekosten	46.071	53.710	45.444
Logistiek	10.065	10.070	9.939
Automatiseringskosten	109.880	123.330	113.001
Collectiekosten	206.469	198.250	215.426
Projectkosten	91.404	70.000	90.339
Overige kosten	74.535	79.120	168.338
Som van de bedrijfslasten	1.825.567	1.718.440	1.555.141
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	42.586	(47.430)	100.205
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	42.586	(47.430)	100.205
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve gemeente Hoogezand-Sappemeer	(70.000)	-	92.000
- Bestemmingsreserve nieuwbouw Hoogezand	-	(42.000)	(91.400)
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	97.300	-	91.400
- Bestemmingsreserve gemeente Slochteren	18.990	-	14.000
- Bestemmingsreserve automatisering	(354)	(2.000)	(2.546)
- Bestemmingsreserve projecten Hoogezand	(3.430)	(3.430)	(3.430)
- Algemene reserve	80	-	181
	42.586	(47.430)	100.205

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar. Vanwege de intensieve samenwerking tussen beide gemeenten is gekozen voor een gemeenschappelijke exploitatie van de bibliotheken in de gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren.

Toelichting (vervolg)

Subsidies

In de brief van 6 april 2016 geeft de gemeente Hoogezand-Sappemeer aan een basissubsidie van €937.240 beschikbaar te stellen. In januari 2016 is de Bibliotheek Hoogezand-Sappemeer verhuisd naar een nieuw pand. Dit betekent dat er hogere huisvestingslasten zijn dan voorgaande jaren. In de begroting was hier nog geen rekening mee gehouden. Met de gemeente Hoogezand-Sappemeer is afgesproken dat het verschil gecompenseerd wordt door extra subsidie te verstrekken. Daarom is in 2016 in totaal een bedrag van €87.350 aan extra basissubsidie meegenomen ter compensatie van extra huisvestingslasten (waaronder een schatting van de nog door te berekenen servicekosten). In 2017 volgt de definitieve afrekening hiervan en zullen nadere afspraken gemaakt worden voor de toekomst. In de brief van 8 september 2016 heeft de gemeente bovendien een extra bijdrage voor de inrichting van de bibliotheek beschikbaar gesteld van €90.000 en is ook de gemeentelijke bibliotheekreserve van €33.919 hiervoor beschikbaar gesteld. Deze bijdrage wordt na resultaat gedoteerd aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken, ter financiering van de inventaris. De gemeente Slochteren geeft in de brief van 16 december 2015 aan een bedrag van €203.390 beschikbaar te stellen. Dit is inclusief een bijdrage van €30.000 voor de dienstverlening die vanuit de Bibliotheek Hoogezand gaat plaatsvinden. Daarnaast is onder deze post voor beide gemeenten een bedrag van bijna €110.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Bibliotheek Hoogezand voert jaarlijks diverse leesbevorderingsprojecten uit, waaronder Boekstart, Boekenpret, Digidreumes en VVE. Van de gemeente Hoogezand-Sappemeer is in 2016 bijna €77.000 aan subsidie hiervoor ontvangen. De gemeente Slochteren stelde subsidie beschikbaar voor het project 'Appeltje-eitje'. Daarnaast zijn er voor beide gemeenten in het kader van dBos en Boekstart in de Kinderopvang projecten uitgevoerd met projectsubsidies van Stichting Lezen.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. Per 1 december 2016 is een nieuw boetevrij abonnement ingevoerd, dat goed ontvangen en toekomstproof is. Ter voorbereiding op de invoering heeft een opschoningsronde van leners plaats gevonden. Vanaf de invoering worden geen boetes en leengelden meer ontvangen. Er is gezamenlijk bijna €20.500 minder aan opbrengsten lezers en gebruikers binnengekomen dan begroot. In 2017 wordt een ledenwerfcampagne uitgevoerd om de voordelen van het nieuwe abonnement ook bij niet-leners onder de aandacht te brengen. In de gemeente Hoogezand-Sappemeer is de implementatie van dBos-vestigingen in volle gang. Er is echter nog geen volledige dekking, wat uiteindelijk wel het streven is. Dat betekent dat nog niet alle scholen in de gemeente Hoogezand-Sappemeer een leerlingenbijdrage betalen. Dit verklaart het andere deel van de lagere opbrengsten (ruim €37.700 minder dan begroot). Hier staan echter ook lagere kosten tegenover. In de gemeente Slochteren is juist meer aan activiteitenopbrengsten ontvangen (ruim €19.000), vanwege de gemeentelijke bijdrage voor Boekenpret (op offertebasis) en bijdragen van dBos-scholen. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden.

Personeelskosten

De hogere personeelskosten zijn voornamelijk veroorzaakt door de inzet van personeel in extra dienstverlening, waarvoor gedeeltelijk een vergoeding is ontvangen van derden.

Huisvestingskosten

De overbesteding van deze post heeft te maken met de verhuizing en het betrekken van een nieuw pand in januari 2016. Met de gemeente Hoogezand-Sappemeer is afgesproken dat in 2016 de hogere kosten voor huisvesting gecompenseerd worden door hogere subsidieopbrengsten. Daarom is in 2016 in totaal een bedrag van €87.350 aan extra basissubsidie meegenomen ter compensatie van extra huisvestingslasten (waaronder een schatting van de nog door te berekenen servicekosten). In 2017 volgt de definitieve afrekening hiervan en zullen nadere afspraken gemaakt worden voor de toekomst. Hierbij zijn de afschrijvingskosten (€26.600) buiten beschouwing gelaten. Deze worden na resultaat onttrokken uit de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken.

Administratiekosten

De daling van de administratiekosten wordt voornamelijk veroorzaakt door lagere kosten voor fotokopiëren en kantoorbenodigdheden. Er is een nieuw kopieercontract afgesloten tegen lagere kosten.

Toelichting (vervolg)

Automatiseringskosten

De onderhoudslasten zijn lager dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Aanschaf van apparatuur vanwege de nieuwbouw in de gemeente Hoogezand-Sappemeer heeft grotendeels pas dit jaar plaatsgevonden, waardoor er nog garantie is op de apparatuur. Ook zijn de kosten voor datacommunicatie lager dan begroot, omdat deze nu onder de kostenpost telefoon en internet bij de administratiekosten zijn verantwoord.

Collectiekosten

De collectiekosten zijn hoger vanwege de aanschaf van collecties voor scholen in Slochteren met een dBos-vestiging. In de begroting is hier geen rekening mee gehouden. Tegenover een deel van deze aanschaf staan hogere opbrengsten.

Projectkosten

De projectkosten zijn fors hoger dan begroot, vanwege de ontvangst van meer projectsubsidies.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in voordelig saldo van ruim €42.500 ten opzichte van een begroot nadelig resultaat van ruim €47.400, vooral veroorzaakt door hogere subsidies vanuit de gemeente Hoogezand-Sappemeer in verband met het betrekken van een nieuw pand en de financiering van de inventaris. Ook de projectsubsidies vallen hoger uit dan begroot. Het gezamenlijk verschil bedraagt ruim € 211.000 positief. De kosten waren echter ruim €107.000 hoger. Hierbij is de verhoging van de huisvestingslasten, vanwege af te dragen huur, servicekosten en hogere kosten voor afschrijving de oorzaak. Na resultaat worden bedragen toegevoegd aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken (€97.300; is het saldo tussen een dotatie van €123.900 en een onttrekking van €26.600) en de bestemmingsreserve gemeente Slochteren. Er wordt onttrokken aan de bestemmingsreserves gemeente Hoogezand-Sappemeer, automatisering en Projecten Hoogezand. Met de gemeenten Hoogezand-Sappemeer en Slochteren is afgesproken dat voordelige saldi tot 10% van de subsidie in een bestemmingsreserve gemeente (Hoogezand-Sappemeer en Slochteren) opgenomen mogen worden en niet terugbetaald hoeven te worden aan de gemeente. Dat betekent dat in 2016 een bedrag van €18.990 gedoteerd wordt aan de bestemmingsreserve gemeente Slochteren. Aan de bestemmingsreserve gemeente Hoogezand-Sappemeer wordt juist een bedrag van €70.000 onttrokken, ter financiering van hogere kosten. Tenslotte wordt een klein restant toegevoegd aan de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheek gemeente Leek
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	269.272	269.300	248.764
Projectsubsidies	3.443	-	3.410
Overige bedrijfsopbrengsten	101.157	95.300	103.570
Som van de bedrijfsbaten	373.872	364.600	355.744
Personeelskosten	97.106	101.110	109.170
Bestuurs- en organisatiekosten	77.336	76.340	63.927
Huisvestingskosten	75.432	59.120	64.583
Administratiekosten	18.812	16.570	14.783
Logistiek	2.745	2.740	2.711
Automatiseringskosten	38.338	45.310	39.845
Collectiekosten	45.142	45.850	57.033
Projectkosten	3.425	-	1.100
Overige kosten	21.289	23.160	22.816
Som van de bedrijfslasten	379.625	370.200	375.968
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(5.753)	(5.600)	(20.224)
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(5.753)	(5.600)	(20.224)
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(5.521)	(5.600)	(8.180)
- Bestemmingsreserve aankoop media	-	-	(7.000)
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk	(232)	-	-
- Algemene reserve	-	-	(5.044)
	(5.753)	(5.600)	(20.224)

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 2 mei 2016 geeft de gemeente Leek aan voor 2016 een bedrag van €226.420 beschikbaar te stellen. Ten opzichte van 2015 is de subsidie, naast de index van 1%, door de gemeente Leek extra verhoogd met een bedrag van bijna €20.000. In 2017 stijgt de subsidie opnieuw extra. Onder deze post is eveneens een bedrag van bijna €43.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn subsidies voor het project Boekstart in de Kinderopvang van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De opbrengsten van lezers en gebruikers zijn hoger dan begroot, vanwege hogere opbrengsten voor de dienstverlening in het kader van dBos. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Dit brengt ook hogere kosten met zich mee.

Toelichting (vervolg)

Huisvestingskosten

In 2016 is de Bibliotheek Leek opgefrist en heringericht volgens het Gronings Bibliotheekconcept. Daardoor zijn de afschrijvingskosten hoger dan begroot en ook zijn er incidentele huisvestingskosten geweest, zoals bijvoorbeeld verhuiskosten, bouwmaterialen en extra schoonmaak. Met de herinrichting was in de begroting geen rekening gehouden.

Automatiseringskosten

Kosten voor datacommunicatie worden vanaf 2016 verantwoord onder de kostenpost administratiekosten (telefoon en internet). De afschrijvingskosten van de complete herinrichting is verantwoord onder de huisvestingskosten. In de begroting is de apparatuur begroot onder deze post. Dit verklaart de lagere automatiseringskosten.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een nadelig saldo van bijna €5.800 conform begroting. Na resultaat wordt een bedrag van ruim €5.500 ter dekking van afschrijvingslasten van de (vorige) herinrichting van de bibliotheek onttrokken aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken. Het restant wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve transitie

**Aandeel bibliotheken gemeente Loppersum
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	185.122	185.120	189.729
Projectsubsidies	2.410	-	2.410
Overige bedrijfsopbrengsten	45.585	37.800	52.350
Som van de bedrijfsbaten	233.117	222.920	244.489
Personeelskosten	48.051	54.200	55.400
Bestuurs- en organisatiekosten	40.228	41.550	35.483
Huisvestingskosten	34.883	48.350	37.840
Administratiekosten	12.967	13.910	9.363
Logistiek	3.660	3.660	3.614
Automatiseringskosten	22.667	22.040	21.708
Collectiekosten	41.487	34.530	42.268
Projectkosten	2.473	-	1.635
Overige kosten	8.813	8.890	15.084
Som van de bedrijfslasten	215.229	227.130	222.395
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	17.888	(4.210)	22.094
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	17.888	(4.210)	22.094
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(4.210)	(4.210)	(4.210)
- Bestemmingsreserve gemeente Loppersum	22.000	-	26.000
- Algemene reserve	98	-	304
	17.888	(4.210)	22.094

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In haar brief van 19 oktober 2015 geeft de gemeente Loppersum aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €162.810. Dit is conform het begrote bedrag. Daarnaast is er onder de post subsidies ook een bedrag van bijna €22.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post is een subsidie voor het project Boekstart in de Kinderopvang van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. Doordat de opbrengsten uit contributies hoger zijn dan verwacht door minder verloop van betalende leners, valt deze post hoger uit dan begroot. Daarnaast is een niet begroot bedrag aan activiteitenopbrengsten ontvangen in het kader van dBos. Hier staan ook kosten tegenover.

Toelichting (vervolg)

Personeelskosten

De personeelskosten zijn lager dan begroot, vanwege de inzet van personeel in provinciale werkgroepen en projecten. Ook zijn er meer verlofuren opgenomen en is er een voordelige mutatie in de jubileumvoorziening geweest.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn ruim €13.000 lager dan begroot, omdat de huur voor de bibliotheken van Loppersum en Middelstum lager is uitgevallen dan begroot. Daarnaast is de ruimte voor investeringen in 2016 slechts beperkt benut. Ook de energielasten en onderhoudskosten vielen lager uit dan begroot.

Collectiekosten

De collectiekosten zijn hoger dan begroot, vanwege de aanschaf voor de dBos-scholen en een extra aankoop voor de bibliotheekcollecties. Ook zijn er meer abonnementen op kranten en tijdschriften afgesloten dan waar in de begroting rekening mee is gehouden.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van bijna €18.000 ten opzichte van het begrote negatieve resultaat van ruim €4.000. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door hogere overige bedrijfsopbrengsten en lagere huisvestingskosten. Na onttrekking van €4.210 aan de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken, ter dekking van afschrijvingskosten, resteert een bedrag van ruim €22.000. Dit bedrag zal vrijwel geheel worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Loppersum om toekomstig nieuw bibliotheekbeleid te kunnen bekostigen.

**Aandeel bibliotheken gemeente Marum
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	189.524	189.520	170.912
Projectsubsidies	2.398	-	12.100
Overige bedrijfsopbrengsten	40.604	34.950	40.393
Som van de bedrijfsbaten	232.526	224.470	223.405
Personeelskosten	61.947	61.950	54.768
Bestuurs- en organisatiekosten	39.716	40.490	33.783
Huisvestingskosten	40.731	41.530	39.990
Administratiekosten	12.213	10.320	9.507
Logistiek	3.660	3.660	3.614
Automatiseringskosten	22.006	21.990	21.187
Collectiekosten	36.405	35.360	43.173
Projectkosten	2.444	-	8.086
Overige kosten	8.688	9.170	9.038
Som van de bedrijfslasten	227.810	224.470	223.146
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	4.716	-	259
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	4.716	-	259
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve gemeente Marum	4.700	-	-
- Algemene reserve	16	-	259
	4.716	-	259

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 27 januari 2016 geeft de gemeente Marum aan een bedrag van €166.840 beschikbaar te stellen voor 2016. Dit is conform het begrote bedrag en inclusief een extra structurele subsidie van €16.000. Daarnaast is er een bedrag van bijna €23.000 aan provinciale subsidie onder deze post verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post is een projectsubsidie van de gemeente Marum voor Boekstart in de Kinderopvang verantwoord.

Toelichting (vervolg)

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. Er zijn iets meer vergoedingen van lezers en gebruikers ontvangen dan begroot en ook de dienstverlening aan de dBos-scholen heeft meer opbrengsten opgeleverd. Hier staan echter ook hogere kosten tegenover.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een voordelig saldo van ruim €4.700, vooral veroorzaakt door hogere inkomsten. Na resultaat wordt dit bedrag ten gunste gebracht van de bestemmingsreserve gemeente Marum, ter financiering van toekomstig nieuw beleid.

**Aandeel bibliotheken gemeente Oldambt
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	856.993	877.200	888.553
Projectsubsidies	2.238	-	15.125
Overige bedrijfsopbrengsten	170.428	159.200	180.327
Som van de bedrijfsbaten	1.029.659	1.036.400	1.084.005
Personeelskosten	303.093	299.500	342.076
Bestuurs- en organisatiekosten	150.832	147.700	136.309
Huisvestingskosten	285.869	312.700	292.299
Administratiekosten	32.847	32.100	29.056
Logistiek	6.405	8.300	6.325
Automatiseringskosten	87.149	81.500	89.972
Collectiekosten	145.806	148.900	157.974
Projectkosten	2.645	-	12.426
Overige kosten	36.243	41.500	35.786
Som van de bedrijfslasten	1.050.889	1.072.200	1.102.223
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(21.230)	(35.800)	(18.218)
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(21.230)	(35.800)	(18.218)
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve bredeschool Midwolda	(5.800)	(5.800)	-
- Bestemmingsreserve Oldambtplein	(25.939)	(30.000)	(21.890)
- Bestemmingsreserve aankoop media	-	-	3.500
- Bestemmingsreserve gemeente Oldambt	10.502	-	-
- Algemene reserve	7	-	172
	(21.230)	(35.800)	(18.218)

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 21 december 2015 geeft de gemeente Oldambt aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €719.800. Dit bedrag is inclusief €106.706 ter dekking van de huur in Winschoten, €18.981 ter dekking van de loonkosten van een bibliotheekmedewerker die in dienst is van Oldambt en een subsidie van €41.950 ter dekking van de huurlasten van de bibliotheekvestiging in de bredeschool 'De Meerkant' in Oostwold. In maart 2015 is de Bibliotheek Winschoten verhuisd naar Cultuurhuis De Klinker. Dit brengt hogere huisvestingslasten met zich mee, waarvoor de gemeente Oldambt in 2016 en daarna een extra bedrag van €52.669 beschikbaar stelt, conform de werkelijke hogere kosten. Hier is in de begroting al rekening mee gehouden. De subsidie valt echter ruim €20.000 lager uit, vanwege een taakstelling die pas in een laat stadium bekend gemaakt werd. Onder de post subsidies is ook een bedrag van ongeveer €84.500 aan provinciale subsidie verantwoord.

Toelichting (vervolg)

Projectsubsidies

Onder deze post zijn projectsubsidies voor Boekstart in de Kinderopvang van Stichting Lezen verantwoord.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. De opbrengsten van lezers en gebruikers zijn hoger dan begroot. De nieuwe bibliotheek in Winschoten is een van de oorzaken hiervan. Ook zijn er vergoedingen voor de dienstverlening aan de scholen met een dBos ontvangen. Hier is in de begroting geen rekening mee gehouden. Er staan echter hogere kosten tegenover.

Huisvestingskosten

Per 1 maart 2015 is de Bibliotheek Winschoten verhuisd naar het Cultuurhuis De Klinker in Winschoten. In 2016 vielen de onderhouds- en incidentele kosten ten behoeve van het gebouw en de inventaris mee. Ook is er nog niet benutte ruimte in het afschrijvingsbudget. Dit verklaart de lagere huisvestingskosten. Na resultaat wordt ter dekking van de afschrijvingslasten van de inventaris van de Bibliotheek Winschoten een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve Oldambtplein en ter dekking van een deel van de huisvestingslasten een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve bredeschool Midwolda.

Automatiseringskosten

De automatiseringskosten zijn ruim €5.600 hoger uitgevallen dan begroot, vanwege voornamelijk hogere kosten voor afschrijving en onderhoudscontracten van ICT-apparatuur.

Overige kosten

De overige kosten zijn ruim €5.200 lager dan begroot, vanwege een daling van de leenrechtvergoedingen. Dit heeft voornamelijk te maken met dalende uitleningen van cd's met relatief hoge tarieven.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een negatief saldo van ruim €21.000. Na resultaat wordt een bedrag van €5.800 onttrokken aan de bestemmingsreserve bredeschool Midwolda, ter dekking van een deel van de huisvestingslasten. Een bedrag van bijna €26.000, ter dekking van de afschrijvingslasten van de inventaris in de Bibliotheek Winschoten, wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve Oldambtplein. Het restant wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Oldambt om toekomstig nieuw beleid te financieren.

**Aandeel bibliotheken gemeente Ten Boer
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	204.456	205.770	202.643
Projectsubsidies	791	-	-
Overige bedrijfsopbrengsten	41.456	44.750	46.169
Som van de bedrijfsbaten	246.703	250.520	248.812
Personeelskosten	53.739	52.870	50.271
Bestuurs- en organisatiekosten	32.812	32.680	29.258
Huisvestingskosten	99.151	105.870	100.578
Administratiekosten	8.336	9.060	8.806
Logistiek	2.745	2.750	2.711
Automatiseringskosten	15.212	16.650	17.471
Collectiekosten	23.683	25.390	27.361
Projectkosten	790	-	-
Overige kosten	8.615	9.000	8.976
Som van de bedrijfslasten	245.083	254.270	245.432
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	1.620	(3.750)	3.380
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	1.620	(3.750)	3.380
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve gemeente Ten Boer	1.600	(3.750)	3.300
- Algemene reserve	20	-	80
	1.620	(3.750)	3.380

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 7 december 2015 geeft de gemeente Ten Boer aan voor 2016 een subsidie van €188.062 ter beschikking te stellen. Daarnaast is onder deze post een bedrag van ruim €16.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post is een deel van een projectsubsidie in het kader van dBos van Stichting Lezen verantwoord.

Huisvestingskosten

De huisvestingskosten zijn lager uitgevallen dan begroot. Dit is vooral een gevolg van lagere onderhoudslasten, doorberekend in de huurkosten.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een voordelig saldo van ruim €1.600, ten opzichte van een begroot negatief saldo van €3.750. Na resultaat wordt een bedrag van €1.600 toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Ten Boer, ter financiering van toekomstig nieuw beleid. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheken gemeente Vlagtwedde
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	
Subsidies	386.615	452.380	490.891
Projectsubsidies	1.582	-	1.400
Overige bedrijfsopbrengsten	103.641	95.500	111.120
Som van de bedrijfsbaten	491.838	547.880	603.411
Personeelskosten	206.489	189.010	175.552
Bestuurs- en organisatiekosten	67.882	65.680	58.038
Huisvestingskosten	128.246	142.510	119.414
Administratiekosten	19.883	18.890	15.303
Logistiek	4.575	4.580	4.518
Automatiseringskosten	38.166	38.310	39.744
Collectiekosten	79.177	78.790	99.820
Projectkosten	1.331	-	1.434
Overige kosten	142.059	37.910	60.384
Som van de bedrijfslasten	687.808	575.680	574.207
Financiële baten en lasten	-	-	176
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(195.970)	(27.800)	29.028
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(195.970)	(27.800)	29.028
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(7.000)	(7.000)	(8.500)
- Bestemmingsreserve Simple Store Vlagtwedde	(5.600)	(5.600)	(7.000)
- Bestemmingsreserve zelfservice	(1.530)	(12.200)	(14.400)
- Bestemmingsreserve gemeente Vlagtwedde	(148.000)	(3.000)	58.000
- Bestemmingsreserve transitie bibliotheekwerk	-	-	-
- Algemene reserve	(33.840)	-	928
	(195.970)	(27.800)	29.028

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 29 juli 2016 geeft de gemeente Vlagtwedde aan een subsidiebedrag beschikbaar te stellen van €350.949. In 2014 is het pand in Ter Apel overgedragen aan de gemeente. De extra lasten die de gemeente hiervoor draagt, zijn in mindering gebracht op de subsidie (bijna €66.000). Over het subsidiebedrag voor het jaar 2016, en ook de jaren daarvoor, is lange tijd onzekerheid geweest, daarom was in de begroting rekening gehouden met een hoger bedrag. Naast de gemeentelijke subsidie is er een bedrag van bijna €36.000 aan provinciale subsidie verantwoord onder deze post.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn projectsubsidies in het kader van dBos van Stichting Lezen verantwoord.

Toelichting (vervolg)

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten zijn hoger dan begroot, hoofdzakelijk vanwege hogere opbrengsten voor de dienstverlening aan scholen met een dBos-vestiging. Hier was in de begroting geen rekening mee gehouden. Er staan echter ook hogere kosten tegenover.

Personeelskosten

De personeelskosten zijn in 2016 hoger dan begroot. In 2016 is er sprake geweest van langdurig ziekteverzuim. Hiervoor is een voorziening opgenomen.

Huisvestingskosten

De lagere huisvestingskosten worden voornamelijk veroorzaakt door lagere afschrijvingskosten en lagere energielasten. In de Bibliotheek Ter Apel zijn geen vervangingsinvesteringen gedaan.

Overige kosten

Onder deze post is een eenmalige verrekening met de gemeente Vlagtwedde verantwoord. Dit bedrag wordt na resultaat onttrokken uit de bestemmingsreserve gemeente Vlagtwedde. Naast deze kosten zijn ook de leenrechtvergoedingen onder deze post verantwoord. Met de verrekening is in de begroting geen rekening gehouden.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een negatief saldo van bijna €196.000, in plaats van het begrote negatieve saldo van bijna €28.000. Na onttrekkingen aan de bestemmingsreserves herinrichting bibliotheken, Simple Store Vlagtwedde en zelfservice, ter dekking van kosten die verband houden met herinrichting en realisatie van het Gronings Bibliotheekconcept, wordt er een bedrag van ruim €148.000 onttrokken aan de bestemmingsreserve gemeente Vlagtwedde, ter dekking van de kosten van de verrekening met de gemeente Vlagtwedde en ter compensatie van de lagere subsidie. Het restant van het negatief saldo wordt onttrokken uit de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheken gemeente Winsum
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	278.157	272.900	316.056
Projectsubsidies	3.997	-	3.615
Overige bedrijfsopbrengsten	85.186	91.330	91.398
Som van de bedrijfsbaten	367.340	364.230	411.069
Personeelskosten	78.724	97.610	90.780
Bestuurs- en organisatiekosten	55.721	59.620	51.213
Huisvestingskosten	72.893	75.260	84.828
Administratiekosten	17.238	17.990	13.815
Logistiek	4.575	4.580	4.518
Automatiseringskosten	32.843	36.310	32.596
Collectiekosten	54.427	60.390	72.830
Projectkosten	4.470	-	3.026
Overige kosten	20.664	17.630	59.677
Som van de bedrijfslasten	341.555	369.390	413.283
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	25.785	(5.160)	(2.214)
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	25.785	(5.160)	(2.214)
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(5.160)	(5.160)	(5.830)
- Bestemmingsreserve gemeente Winsum	30.900	-	3.000
- Algemene reserve	45	-	616
	25.785	(5.160)	(2.214)

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 30 november 2015 geeft de gemeente Winsum aan voor 2016 een subsidiebedrag ter beschikking te stellen van €247.854 (inclusief de bijdrage voor de afhaalpunten). In de begroting is rekening gehouden met een bedrag van €242.600 (exclusief de bijdrage voor realisatie van afhaalpunten). Dit verklaart het verschil. Naast de gemeentelijke subsidie is onder deze post een bedrag van ruim €30.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Projectsubsidies

Onder deze post zijn projectsubsidies voor Boekenpret en Boekstart in de Kinderopvang verantwoord. De projectsubsidie voor Boekenpret is door de gemeente Winsum beschikbaar gesteld voor het schooljaar 2016/2017, het betreft derhalve het deel van deze opbrengst met betrekking tot het jaar 2016.

Overige bedrijfsopbrengsten

De overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit contributies, leengelden en boetes, maar ook uit vergoedingen voor specifieke activiteiten en overige baten. De vergoeding voor activiteiten en de overige baten vallen lager uit dan begroot, voornamelijk vanwege lagere vergoedingen voor aankoop van collecties en voor dBos-vestigingen. Hier staan echter ook lagere collectiekosten tegenover.

Toelichting (vervolg)

Personeelskosten

De personeelskosten zijn lager dan begroot, onder andere vanwege openstaande vacatures die in 2016 niet volledig zijn ingevuld, de inzet van personeel in projecten en afname van het aantal verlofuren, dat nog opgenomen zou moeten worden uit voorgaand jaar.

Collectiekosten

De collectiekosten zijn lager dan begroot, omdat er minder besteed is voor de aankoop van collecties voor de dBos-scholen dan waar in de begroting rekening mee is gehouden. Samen met de scholen worden afspraken gemaakt over de collectiebudgetten. Als de budgetten lager zijn, dan vallen ook de bijdragen van de scholen lager uit (zie overige bedrijfsopbrengsten).

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een positief saldo van bijna €26.000, voornamelijk veroorzaakt door lagere personeelskosten, in plaats van het begrote negatieve saldo van ruim €5.100. Na onttrekking van €5.160 uit de bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken, ter dekking van afschrijvingslasten resteert een bedrag van bijna €31.000, dat zal worden toegevoegd aan de bestemmingsreserve gemeente Winsum, om invulling te kunnen geven aan toekomstige speerpunten van bibliotheekbeleid. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

**Aandeel bibliotheken gemeente Zuidhorn
Staat van baten en lasten 2016**

	Rekening 2016	Begroting 2016	Rekening 2015
	€	€	€
Subsidies	463.173	463.170	456.088
Projectsubsidies	-	-	2.410
Overige bedrijfsopbrengsten	108.270	108.850	111.468
Som van de bedrijfsbaten	571.443	572.020	569.966
Personeelskosten	140.625	136.550	123.757
Bestuurs- en organisatiekosten	77.658	76.190	69.578
Huisvestingskosten	175.980	179.930	179.611
Administratiekosten	25.234	23.620	19.856
Logistiek	8.235	8.240	8.132
Automatiseringskosten	44.088	52.620	48.189
Collectiekosten	82.142	77.460	91.209
Projectkosten	-	-	2.893
Overige kosten	22.387	23.410	23.060
Som van de bedrijfslasten	576.349	578.020	566.285
Financiële baten en lasten	-	-	-
Resultaat uit gewone bedrijfsuitoefening	(4.906)	(6.000)	3.681
Buitengewone baten en lasten	-	-	-
Resultaat	(4.906)	(6.000)	3.681
Resultaatbestemming:			
- Bestemmingsreserve herinrichting bibliotheken	(5.554)	(6.000)	(1.690)
- Bestemmingsreserve gemeente Zuidhorn	-	-	5.000
- Algemene reserve	648	-	371
	(4.906)	(6.000)	3.681

In deze paragraaf wordt, indien de afwijking hoger is dan €5.000, een toelichting gegeven op de voornaamste verschillen tussen de begroting 2016 en het verslagjaar.

Subsidies

In de brief van 10 november 2016 geeft de gemeente Zuidhorn aan conform begroting een bedrag van €428.290 beschikbaar te stellen voor 2016. Daarnaast is onder deze post een bedrag van ruim €41.000 aan provinciale subsidie verantwoord.

Automatiseringskosten

De automatiseringskosten vallen lager uit, omdat de kosten van datacommunicatie vanaf 2016 verantwoord zijn onder de kostenpost administratiekosten (telefoon en internet). De afschrijvingskosten van de investering in zelfservice (slimme kasten) zijn verantwoord onder de huisvestingskosten en ook is het budget voor afschrijvingen niet volledig besteed. Dit verklaart voor een groot deel het verschil met de begroting.

Toelichting op het resultaat

Uiteindelijk resulteert dit in een nadelig saldo van ruim €4.900 ten opzichte van het begrote nadelige resultaat van €6.000. Na resultaat wordt een bedrag van €5.550, ter dekking van afschrijvingslasten van de herinrichting van de Bibliotheek Zuidhorn, onttrokken aan de betreffende bestemmingsreserve. Het restant wordt toegevoegd aan de algemene reserve.

Overzicht Serviceorganisatie (Houderstichting)
Jaarrekening 2016 - Begroting 2016

	Jaarrekening <u>2016</u>	Begroting <u>2016</u>		Jaarrekening <u>2016</u>	Begroting <u>2016</u>
A: Distributie van fysieke werken			Kosten: Netwerktaken		
Distributie van fysieke werken (IBL)	530.360	501.170	HR	397.103	348.750
			Financiële- en salarisadministratie, P&C	290.880	320.550
B: Ontwikkeling van Innovaties			Lenersadministratie	230.108	198.900
De ontwikkelingen van innovaties	339.159	334.720	Mediaverwerking en -beheer	273.037	310.600
			Facilitair, Gebouwbeheer, Repro	210.407	207.375
C: Steunfunctietaken			Marketing, PR en voorlichting	249.168	274.650
Adviesfunctie sector, overleg Prov./Gem.	113.304	166.691	Bestuur en Management	794.477	520.263
Onderdeel zijn platform/netwerk	329.604	297.232	ICT werkplekken	218.280	282.600
Ondersteuning onderwijs, sociaal domein	842.546	840.630	ICT dienstverlening	180.430	216.500
Gezamenlijke catalogus/digitale infrastructuur	310.794	303.283	ICT generiek alg	491.704	502.875
Bijdragen gezamenlijke collectieplan/-beleid	305.360	260.011			
Totaal kosten	2.771.127	2.703.738	Totaal kosten	3.335.595	3.183.063
Provinciale subsidie	2.014.700	2.014.700	Provinciale subsidie	620.900	655.600
Innovatiegelden			Projectsubsidies		17.500
Opbrengst dienstverlening	1.309.303	864.080	Opbrengst dienstverlening	1.892.152	2.129.720
Totaal dekking Provinciale taken	3.324.003	2.878.780	Totaal dekking Netwerktaken	2.513.052	2.802.820
Resultaat:					
Bestemmingsreserve transitie	-269.667	-205.200			
Bestemmingsreserve innovatie					
Bestemmingsreserve opleidingen					
Resultaat deelnemingen	-59.761	-300.610			
Resultaat Biblionet Groningen	-329.428	-505.810			